

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет
Кафедра туристичного бізнесу та рекреації

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

**РОЗРОБКА ТА ПРОСУВАННЯ МЕДИЧНОГО ТУРУ У НАПРЯМКУ
УКРАЇНА-ІЗРАЇЛЬ**

Здобувача/ки

Юлія БОЙЧУК

Керівник/ки

Федір ТРІШИН

Оксана БАЙРАЧНА

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від 07.06.2022 р., протокол № 11.

Завідувач кафедри ТБтаР _____

Олена МЕЛІХ

Одеса - 2022 рік

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
(ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ)

Факультет	Технології вина та туристичного бізнесу
Кафедра	Туристичного бізнесу та рекреації
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм
Освітня програма	Міжнародний туризм

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри ТБтаР

Олена МЕЛІХ

11 лютого 2022 р.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

_____ **Юлія БОЙЧУК** _____

1. Тема роботи «Розробка та просування медичного туру у напрямку Україна-Ізраїль»

Затверджена наказом академії від 03.11.2021 наказ № 921-03

2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи 06.06.2022

3. Вихідні дані роботи

статистичні дані, сайти, підручники, монографії та наукові статті

4. Перелік питань, які потрібно розробити

4.1. Медичний туризм у світі

4.2. Аналіз медичного туризму в Ізраїлі

4.3. Розробка та просування медичного туру Україна Ізраїль

5. Перелік графічного матеріалу

Презентація до кваліфікаційної роботи (17слайдів)

6. Консультанти по роботі, із зазначенням розділів роботи

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 3	Оксана БАЙРАЧНА	11.02.2022	06.06.2022

7. Дата видачі завдання 11.02.2022

Керівник/ки _____ Федір ТРИШИН
 _____ Оксана БАЙРАЧНА

Завдання прийняв/ла до виконання _____ Юлія БОЙЧУК

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи
1.	Отримання теми для дипломної роботи	03.11.2021
2.	Затвердження плану дипломної роботи	11.02.2022
3.	Складання бібліографії	20.02.2022
4.	Розділ 1. Медичний туризм у світі	20.03.2022
5.	Розділ 2. Аналіз медичного туризму в Ізраїлі	20.04.2022
6.	Розділ 3. Розробка та просування медичного туру Україна Ізраїль	20.05.2022
7.	Здача закінченої дипломної роботи	06.06.2022
8.	Розробка презентації	06.06.2022

Здобувач/ка _____ Юлія БОЙЧУК

Керівник/ки _____ Федір ТРИШИН
 _____ Оксана БАЙРАЧНА

АНОТАЦІЯ

на дипломну роботу бакалавра

ДРБ містить 96 сторінки, 2 таблиці, 11 рисунків, список літератури з 42 найменувань.

Метою роботи є визначення особливостей медичного туризму у світі, аналіз привабливості лікувально-оздоровчих регіонів Ізраїлю та розробка власного медичного туру.

Об'єктом дослідження є процес організації медичних турів. Предметом є сукупність засад організації медичних турів в Ізраїлі.

Завданням роботи є надання історичних аспектів виникнення туризму, аналіз розвитку медичних турів в Ізраїлі, визначення перспектив медичних турів та розрахунок вартості складеного туру.

Результати роботи можуть бути застосовані у вищих навчальних закладах, туристичних підприємствах.

Рік захисту роботи: 2022

THE SUMMARY

for diploma work of bachelor

Diploma work of Bachelor contains 96 pages, 2 tables, 11 figures, a list of references of 42 items.

The aim of the work is to determine the features of medical tourism in the world, analyze the attractiveness of medical and health regions of Israel and develop your own medical tour.

The object of research is the process of organizing medical tours. The subject is a set of principles for organizing medical tours in Israel.

The task of the work is to provide historical aspects of tourism, analyze the development of medical tours in Israel, determine the prospects of medical tours and calculate the cost of the tour.

The results of the work can be applied in higher educational institutions, tourist enterprises. Year of protection of work: 2022.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. Медичний туризм у світі.....	8
1.1. Медичний туризм: сутність та види.....	8
1.2. Країни-лідери медичного туризму у світі.....	16
1.3 Значення медичного туризму в економіці.....	23
Висновки до 1 розділу.....	29
РОЗДІЛ 2. Аналіз медичного туризму в Ізраїлі.....	31
2.1. Загальна характеристика та основні курорти Ізраїлю.....	31
2.2. Медицина в Ізраїлі.....	49
2.3. Санаторно-курортне лікування в країні.....	59
Висновки до 2 розділу.....	65
РОЗДІЛ 3. Розробка та просування медичного туру Україна Ізраїль.....	66
3.1 Маршрут та програма медичного туру.....	66
3.2 Розрахунок вартості туру з урахуванням 7-денного відпочинку....	70
3.3. Просування туру.....	73
Висновки до 3 розділу.....	77
ВИСНОВКИ.....	79
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	82
ДОДАТКИ.....	86

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодні медичний туризм охоплює практично всі види лікування та оздоровлення, які пропонує сучасна медицина, а кількість людей, які бажають поєднати відпочинок із якісним лікуванням, з кожним днем стрімко зростає. Медичний туризм також можна розглядати як галузь туризму, спрямовану на залучення туристів.

За аналітичними висновками International Medical Travel Journal, медичний туризм перетворюється в одну з найбільш швидкозростаючих галузей. Опитування проведені у 280 клініках і лікарнях 60 країн світу - лідерах медичного туризму свідчать про позитивну динаміку розвитку цього виду світового бізнесу. Найбільші прибутки очікуються в медичному туризмі, орієнтованому на надання послуг з косметичної хірургії, лікування раку, репродуктивної медицини і стоматологічного лікування.

Для українців медичний туризм – відносно новий напрямок, незважаючи на те, що у світі це давно популярний напрямок туризму. Сьогодні для українців доступні будь-які клініки та медичні заклади Європи, Ізраїлю та Америки, де вони можуть пройти якісне лікування із застосуванням сучасних технологій та методик.

Мета дипломної роботи - визначення особливостей медичного туризму у світі, розглянути теоретико-методичні аспекти вивчення рівня комплексності медичного туризму, проаналізувати привабливість лікувально-оздоровчих турів в Ізраїлі та запропонувати авторський медичний тур до країни.

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення таких завдань:

- розглянути історичні аспекти виникнення понятійного апарату медичного туризму;
- розглянути класифікацію видів медичного туризму, його організацію та просування на ринку туристичних послуг;
- проаналізувати сучасні тенденції розвитку медичних турів у світі;

- розглянути особливості медичного туризму в Ізраїлі;
- розробка технологічної карти маршруту;
- визначення лікувальних курортів та інфраструктури згідно запропонованого маршруту;
- розрахунок вартості туру.

Об’єктом дослідження дипломної роботи є процес організації медичного туру в Ізраїлі. **Предметом** дослідження дипломної роботи є сукупність теоретичних та практичних засад організації медичного туру в Ізраїлі.

Метод дослідження. Для розв’язання визначених в роботі завдань, досягнення мети використовувався комплекс взаємодоповнюючих методів дослідження, а саме: порівняння, опису, аналізу та синтезу, історичний, статистичний, узагальнення та емпіричний.

Інформаційна база дослідження. Теоретичну та методологічну основу дослідження становлять наукові праці з названої проблеми вітчизняних та зарубіжних вчених, законодавчі та нормативні акти України, методики Всесвітньої туристичної організації, інструктивні матеріали, що регламентують діяльність суб’єктів господарювання, довідково-інформаційні видання.

Структура і обсяг роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (42 найменування) та додатків. Загальний обсяг дипломної роботи становить 96 сторінок комп’ютерного тексту. Основний зміст викладено на 85 сторінках. Робота містить 2 таблиці та 11 рисунків.

РОЗДІЛ 1 МЕДИЧНИЙ ТУРИЗМ У СВІТІ

1.1 Медичний туризм: сутність на види

Медичний туризм — термін, що означає практику надання медичних послуг за межами країни проживання, суміщення відпочинку за кордоном з отриманням висококваліфікованої медичної допомоги.

Медичний туризм має тисячолітню історію. З давніх-давен пацієнти перетинали значні відстані, щоб отримати допомогу від знаменитого лікаря. Причини, які спонукають людей сьогодні шукати вирішення своїх проблем зі здоров'ям за кордоном, мають найрізноманітніший характер.

Медичний туризм ділиться на три групи: внутрішній, виїзний та в'їзний. Внутрішнім медичним туризмом прийнято називати переміщення громадян однієї країни між її регіонами для отримання медичних послуг. Виїзним медичним туризмом вважається імпорт медичних послуг, якщо пацієнт відправляється за кордон для задоволення власних медичних потреб. В'їзний медичний туризм - це експорт медичних послуг, тобто залучення іноземних пацієнтів для надання їм медичної допомоги [1, ст. 536].

Перший зареєстрований випадок людей, що подорожують для лікування, налічує тисячі років, коли грецькі паломники подорожували зі східного Середземномор'я до невеликої області Саронічної затоки під назвою Епідаурія. Ця територія була святилищем зціляючого Бога Асклепія.

Курорти та санаторії були ранніми формами медичного туризму. У 18 столітті в Європі пацієнти відвідували курорти, тому що вони були місцями з імовірними мінеральними водами, що лікували хвороби від подагри до захворювань печінки та бронхіту.

За даними міжнародних досліджень, пацієнти обирають лікування за кордоном з таких причин:

- 40% подорожуючих шукають передові високотехнологічні процедури, які виконують кваліфіковані лікарі;

- 32% людей хочуть отримати більш уважне та людяне ставлення медичного персоналу;
- 15% пацієнтів вирушають за кордон у пошуках негайної медичної допомоги без тривалого очікування;
- 13% хочуть заощадити.

Під медичним туризмом мається на увазі діяльність, яка направлена на організацію отримання кваліфікаційної медичної допомоги за межами місця проживання. Частіше за все мова йде про сертифіковані закордонні клініки. Вони приваблюють потенційних клієнтів:

1. Індивідуальним підходом на всіх рівнях – від діагностики до підбору оптимальної схеми лікування до розробки відновлювальної програми.
2. Наявністю прогресивного діагностичного обладнання.
3. Високим рівнем успіхів в рішенні конкретної проблеми зі здоров'ям.
4. Професійним персоналом.
5. Психотерапевтичній підтримці із супроводом.
6. Рівнем сервісу, поважним відношенням [2, с. 245].

Рис. 1.1.1 Фактори розвитку медичного туризму [складено авторами]

Фахівці Всесвітньої туристичної організації поділяють міжнародний медичний туризм на 4 основні групи:

- діагностика;
- лікування;
- реабілітація;
- профілактика.

Діагностика. Більшість пацієнтів їде за кордон саме для діагностики захворювання. Так вони можуть отримати її більш якісною та точною чи швидше, ніж у себе вдома. Наприклад, метод діагностики раку – ПЕТ-КТ – доступний практично у всіх клініках Ізраїлю, Німеччини чи Туреччини, тому пацієнт може пройти обстеження одразу після приїзду. Щоб потрапити на ПЕТ-КТ у країнах СНД, потрібно записуватися в чергу, оскільки апаратів мало. Іноді час очікування може тривати до 3-4 тижнів.

Лікування. Пацієнти обирають лікування за кордоном за такими медичними напрямками:

1. Загальнохірургічне направлення. Мається на увазі дуже широкий спектр операцій, які пов'язані з безпосереднім хірургічним втручанням, наслідки якого можуть бути важливими для подальшого забезпечення життєдіяльності людини. Даний вид поділяється на чисельні підвиди, серед яких:

□ Баріатрична хірургія - базується на зменшенні шлунка та імплантації шлункового бандажа. Такі операції вимагають висококваліфікованих фахівців та відповідне обладнання, які є не у всіх країнах, і саме через це напрямок користується популярністю серед медичних туристів;

□ Очна хірургія – дуже ризикований вид, для якого потребуються висококласні хірурги-експерти у відповідних установах;

□ Ортопедична хірургія – лікування кістково-м'язової системи. Серед найпопулярнішого – заміна тазостегнового суглоба, колінного суглоба, суглобова хірургія);

□ Кардіохірургія – лікування вроджених серцевих захворювань, ішемічної хвороби серця, серцевої недостатності та інших серцевих захворювань.

2. Косметологічне направлення та пластична хірургія. Це направлення займає окреме вагоме місце в медичному туризмі, що обумовлено великим попитом на нього не тільки серед населення з високим рівнем доходу, а й середнього класу. І спостерігається дана тенденція на всьому світовому рівні. Люди зі всього світу хочуть усунути ознаки старіння або змінити чи покращити свій зовнішній вигляд. А це вимагає високорозвинених технологічних інструментів та лікарів-професіоналів. Пацієнти підходять до вибору лікаря дуже серйозно та прискіпливо, адже від нього буде залежати їх подальший зовнішній вигляд, тому не дивно, що ніхто не шкодує коштів саме на косметологічні процедури і готовий їхати до омріяного їхати хоч через весь світ.

3. Стоматологічний напрямок. Напрямок користується популярністю і не потребує значних початкових вкладень. Це ідеальний вид медичного туризму саме через те, що він один із найдешевших і його найлегше поєднувати з відвідуванням культурно-історичних і природних пам'яток регіону, в якому знаходиться пацієнт.

4. Трансплантологічний напрямок. Це вузькоспеціалізована область медичного туризму, яка активно розвивається два останні десятиріччя, але є обмеженою як фінансовими можливостями, так і морально-етичними поглядами деяких потенційних клієнтів. За даними ВООЗ, щорічно в світі проводиться близько 100 000 операцій з трансплантації твердих органів, 30% з яких припадає на США. Проте основною проблемою даного напрямку є очікування органів. Іноколи пацієнтам доводиться чекати 5, або навіть більше, років.

5. Напрямок репродуктивної медицини. Напрямок являє собою подорож закордон з метою лікування безпліддя або проблем з народжуваністю. Він стає все більш популярним на міжнародному рівні, особливо серед пацієнтів з країн, де закони занадто суворі. Наприклад, хорошими варіантами для вирішення проблеми є сурогатне материнство або еко-запліднення, які часто заборонені в багатьох країнах.

6. Отоларингічний напрямок. Базується на лікуванні захворювань в області вуха, носа та горла. Відповідна медична діагностика здатна аналізувати

порушення щодо запаху, слуху та смаку, виявляти пухлини в області шиї та голови. Більшість пацієнтів їдуть закордон задля імплантації слухових протезів, вирізання мигдалин та корекції носової перегородки.

7. Онкологічний напрямок. Лікування онкології надзвичайно дороге, що і є однією з причин чому люди обирають онкологічний туризм. Для хворих онкологією в жодному разі не підходить очікування, тому вони їдуть в країни, де лікування почнеться одразу, до того ж в провідних країнах є багато експериментальних та новітніх методів лікування, які ще не є доступними в країнах проживання багатьох пацієнтів.

8. Неврологічне направлення. Спеціалізується на розладах, травмах та захворюваннях нервової системи, головного та спинного мозку і м'язів. Лікування багатьох неврологічних захворювань потребує найсучаснішого обладнання та широкого спектру мініатюрних інструментів. Тому багато пацієнтів їдуть саме туди, це не наявно. Окрім цього, бажано щоб в клініці або центрі було реабілітаційне відділення, оскільки складна нейрохірургія вимагає суворой нейро- та фізичної реабілітації.

Пацієнти обирають іншу країну, щоб отримати доступ до нових методик та якісніших препаратів. У деяких випадках визначальним критерієм вибору стає ціна. Навіть з додатковими витратами на дорогу та проживання в іншій країні пацієнт може заощадити від 30% до 80%. Наприклад, операція із заміни серцевого клапана в США коштує близько \$150 тис., тоді як в Індії — лише до \$10 000.

У провідних центрах медичного туризму лікарі використовують нові протоколи з ефективними та щадними методами, які не завжди доступні пацієнтам на батьківщині. Часто людина хоче лікуватися у конкретного лікаря, почитавши про нього добрі відгуки.

Реабілітація. Реабілітаційні центри за кордоном використовують традиційні методи відновлення (метод Бобат, Войта-терапія та ін.) та експериментальні методики. Для пацієнтів тут створюють комфортні умови перебування та психологічну атмосферу, яка сприяє якнайшвидшому

відновленню. Саме через високу якість медичного сервісу та індивідуального підходу пацієнти обирають реабілітацію за кордоном.

Профілактика. За останні кілька років пацієнти з країн СНД дедалі частіше їдуть за кордон для того, щоби пройти чек-ап обстеження. Це комплексна діагностика організму, яка дозволяє виявити схильність до захворювання або саму хворобу на ранніх етапах. Після цього людина може зберегти здоров'я лише змінивши спосіб життя і харчування, або пройшовши профілактичне лікування [3, с. 240].

Програми профілактичної діагностики у країнах Європи з'явилися раніше, ніж у СНД. Європейські лікарі мають більший досвід у подібному обстеженні та застосовують медичне обладнання вищої якості. Пройти чек-ап за кордоном пацієнт може лише за 1 день.

За даними Міжнародного журналу медичного туризму, галузь регулюється на двох рівнях - державному та міжнародному.

У кожній країні розроблено правила в'їзду, перебування та ціноутворення для медичних туристів, вимоги до якості сервісу та послуг у клініках. Наприклад, німецький госпіталь може приймати на лікування громадян інших держав, лише якщо пройде низку перевірок та отримає сертифікат від Міністерства охорони здоров'я Німеччини.

Великі клініки, які націлені на прийом пацієнтів з-за кордону, проходять перевірки та отримують акредитацію європейських або міжнародних незалежних організацій. Найбільш авторитетною є Міжнародна об'єднана комісія JCI (Joint Commission International). Вона перевіряє клініки за 1400 різними критеріями, у тому числі кваліфікація персоналу, безпека, рівень сервісу, доступність нових методик. Акредитацію JCI клініка має підтверджувати кожні 3 роки.

Інші міжнародні організації, що розробляють стандарти медичних послуг: International Organization for Standardization (ISO); Medical Travel Quality Alliance (MTQUA); Європейський фонд управління якістю (EFQM) [4, с. 478].

Додатково клініки отримують сертифікати якості за певними медичними напрямками, наприклад акредитацію Організації європейських онкологічних інститутів або Європейського товариства медичної онкології ESMO.

Фахівці Центру з контролю та профілактики захворювань США виділяють такі ризики, пов'язані з медичним туризмом за кордоном:

- Мовний бар'єр. Якщо пацієнт не може вільно спілкуватися з лікарем та іншим медичним персоналом, можуть виникнути непорозуміння та утруднення під час проходження процедур. Для вирішення цього питання багато клінік надають своїм пацієнтам послуги перекладача.
- Транспортування пацієнта до та після лікування. Людині у тяжкому стані може бути складно перенести переліт або тривалий переїзд на лікування. Крім того, подорожі одразу після операції можуть призвести до ускладнень.
- Проблеми із повторними консультаціями. Якщо у пацієнта виникають побічні ефекти після повернення додому, йому може бути важко повернутися до клініки, де він проходив лікування. При цьому медичний догляд удома може бути недостатньо якісним.
- Митні формальності. Немає єдиних міжнародних правил для медичних туристів. Кожна країна розробляє власні норми та закони для в'їзду та виїзду іноземних пацієнтів. Через це терміново поїхати на лікування до деяких держав складно. Наприклад, подорож на лікування до Німеччини необхідно планувати за 2 тижні. Деякі країни, такі як Південна Корея, потребують цілого пакету документів.
- Проблеми з вибором клініки та недобросовісні посередники. Людині, далекої від медицини, може бути складно правильно вибрати клініку для лікування за кордоном або оцінити справедливість цін на медичні послуги, наданих посередниками в медичному туризмі [5, с. 315].

Кожен діагноз, поставлений спеціалістом, вважається індивідуальним. А тому вартість лікування за кордоном також розраховується з урахуванням кожного конкретного випадку, особливостей захворювання, супутніх недуг і т.д.

Так, наприклад, найбільш затребуваними серед кардіологічних операцій вважається кібер-ніж (лікування ракових пухлин) та гамма-ніж. Ціна останнього часто сягає 10 тисяч євро. У вартість послуг часто входить харчування та проживання пацієнта, а також післяопераційний період. Пакетна ціна кібер-ножа становить близько 15 тисяч євро. На кардіологічну операцію із застосуванням шунтування може знадобитися близько 20 тисяч євро, встановлення одного стенту – близько 5 тисяч євро, ангіографії – 3,5 тисяч євро. Також варто підготуватися до того, що при лікуванні серцевих захворювань нерідко у дорослих пацієнтів виникають інші хвороби хронічного характеру. Здійснюючи медичний туризм, варто запастися більшою кількістю фінансових коштів, ніж необхідно на лікування. Треба зважати на можливі додаткові витрати.

Ще одним цікавим та досить спірним критерієм класифікаційної оцінки медичного туризму є типологізація за рівнем легальності здійснення медичних процедур, яка зустрічається в деякій літературі. В цьому випадку виділяється дві категорії медичного туризму:

- Легалізовані види медичного туризму – це стандартні процедури, спрямовані на лікування певних захворювань, які можна надати пацієнту в будь-якій країні\регіоні світу. В даному випадку, розвиток медичного туризму визначається конкурентними параметрами самого ринку послуг – ціною придбання, доступністю та якістю надання конкретних видів послуг.

- Обмежено-легалізовані види медичного туризму – це проведення процедур, пов'язаних з втручання в життєдіяльність організму або використанням певних фармацевтичних чи фармакологічних засобів спеціалізованого призначення. Дії подібного роду можуть заборонятися на рівні законодавства різних країн світу і нести за собою кримінальне або адміністративне покарання. Завдяки затребуваності таких послуг и виникає медичний туризм з метою поїздки в країну, де певну процедуру можна отримати легальним способом без загрози кримінального переслідування.

До найпоширеніших обмежено-легалізованих видів медичного туризму відносяться:

1. Поїздки з метою проведення евтаназії (або інша назва – суїцидальний медичний туризм) – найчастіше такі дії пов’язані з хронічними та невиліковними захворюваннями різного характеру, включаючи психічні розлади та соціально-небезпечну поведінку. Офіційно евтаназія дозволена в таких країнах як Нідерланди (лише при нестерпних стражданнях пацієнта та якщо він написав певну заяву), Бельгія (лікарі дозволяють робити дану процедуру лише ти пацієнтам, за якими вони давно стежать), США (дозволено лише в 8 штатах, в кожному з яких свої правила), Канада (лише для пацієнтів з невиліковними хворобами в термінальній стадії, тобто коли швидке настання смерті неминуче), Нова Зеландія (лише для тяжкохворих пацієнтів, яким залишилося жити менше 6-ти місяців), Люксембург (закон схожий з бельгійським варіантом), Колумбія (лише для тяжкохворих).

2. Поїздки з метою здійснення абортів. Дуже суперечливий напрямок, навколо якого завжди багато обговорень, але розвиток даного виду медичного туризму неминучий.

3. Можливість отримати лікування за допомогою наркотичних препаратів. Більшість країн не має прямих обмежень щодо використання медичних препаратів, створених на основі наркотичних речовин. Але така проблема існує в деяких країнах близького сходу, що призводить до організації даного виду медичного туризму в інші країни Азії.

Отже, під час проведення наукових досліджень, в основному, використовують два види класифікації медичного туризму: за направленістю туристичних потоків та за видом захворюваності та лікування [6, с. 436].

1.2. Країни-лідери медичного туризму у світі

Медичний туризм розвивається швидкими темпами не лише через різницю у вартості процедур, а й через відсутність черг на операції, більш сучасних технологій лікування та рівня обслуговування пацієнтів. Сьогодні це сектор економіки, що повністю сформувався, в якому є свої визнані країни-лідери.

Азія та Близький Схід

Медичні тури вважаються стандартом в індустрії медичного туризму в Азії, такі тури є економічними та зручними для клієнтів. Більшість великих лікарень в Азії, які обслуговують іноземних пацієнтів, можуть допомогти клієнту із проїздом, перекладачами і навіть візою та страховкою.

Таїланд лідер серед азіатських країн за кількістю медичних туристів, що прибувають до країни, щороку – понад мільйон людей – з усього світу. Список процедур дуже значний - це послуги з косметичної хірургії, ортопедії, кардіології, ЕКО та репродуктивної медицини, хірургії хребта та лікування раку. Сьогодні Таїланд став раєм для недорогої пластичної хірургії. Пластика обличчя, яка коштуватиме 15 000 доларів у США, коштуватиме всього 2500 - 3000 доларів у Таїланді. У той же час, кардіохірургія коштує 25 000 доларів, що на 80% дешевше, ніж у США. Експерти рекомендують їхати в Бангкок, а не в курортні прибережні міста, тому що саме там знаходяться найкращі лікарі.

Індія. В цій країні будуються сучасні лікарні, в яких працюють висококваліфіковані лікарі – понад півмільйона людей щороку приїжджають сюди на лікування. Ще якихось 10 років тому важко було уявити, що Індія перетвориться на одне з найважливіших місць у світі для медичного туризму. Зростаюча економіка, велика кількість підготовлених практикуючих лікарів, низькі витрати на інфраструктуру – все це перетворило Індію на одного зі світових лідерів оздоровчого туризму, якому віддають перевагу численні іноземні туристи. Безумовно, Індія є вкрай привабливою для тих, хто хоче заощадити. Основні напрями це кардіохірургії та ендопротезування. Одним із найбільш затребуваних напрямків індійської медицини є трансплантологія: місцеві фахівці виконують унікальні операції з пересадки серця, легень, підшлункової залози та інших органів. Декілька років тому індійський трансплантолог успішно провів пересадку печінки п'ятиденному немовляті, після чого його ім'я було внесено до Книги рекордів Гіннесса. Крім того, в Індії здійснюють складні втручання на відкритому серці, проводять пересадку

кісткового мозку, дієво борються із злоякісними пухлинами різної локалізації, виконують протезування суглобів та надають послуги пластичної хірургії [7].

Сінгапур хоч і дещо дорожча країна в порівнянні з сусідніми країнами, але він пишається однією з найкращих систем охорони здоров'я у світі і є одним із найпопулярніших напрямків медичного туризму серед представників Азії та Австралії. Сінгапур займає шосте місце в рейтингу країн з найвищим рівнем системи охорони здоров'я, пропонує бездоганну екологію та чотирнадцять акредитованих медичних центрів, шпиталів та клінік. Всесвітньо відомий медичний центр Mount Elizabeth, розташований на Orchard Road, користується величезною популярністю серед західних медичних туристів. Тут спеціалізуються в таких галузях медицини, як онкологія, лікування стовбуровими клітинами, спортивна медицина. Інший міжнародний медичний центр Johns Hopkins відкрився в 2000 році і є першою в Сінгапурі установою міжнародного класу, яка спеціалізується на діагностиці та лікуванні раку.

Малайзія за рівнем медичних послуг та популярності сьогодні становить гідну конкуренцію іншим країнам. Зокрема, англійська мова є другою мовою у спілкуванні, що є вкрай зручним для іноземців. Медичний огляд із комплексним аналізом крові, сканування, УЗД, огляд у стоматолога – всі ці процедури тут обійдуться дешевше, ніж в Європі. Туристичні пам'ятки Малайзії широко відомі - це і напрочуд чиста столиця Куала-Лумпур, і острови Пенанг і Малакка, які здавна є улюбленими міжнародними курортами. Прекрасний відпочинок тут можна поєднати з медичними оглядами, відвідуванням стоматолога та легкими косметичними процедурами.

Туреччина – це привабливий вибір для європейців та туристів з арабських країн, завдяки найбільшій кількості лікарень, акредитованих JCI, та близькості до Європи. Країні все частіше стає вибором медичних туристів для процедур за такими спеціалізаціями, як офтальмологія, ортопедична хірургія, косметична хірургія та ін. У клініках Туреччини надають пакети "all inclusive". Це означає, що пацієнти можуть відразу отримати повний спектр послуг, починаючи від

консультації необхідного лікаря і закінчуючи проживанням у готелі та харчуванням.

Південня Корея. Країна є одним з перших користувачів мінімально-інвазивних процедур та операцій із застосуванням робототехніки. Південнокорейським клінікам Jaseng та Wooidul належать інноваційні нехірургічні стратегії лікування травм хребта. Спеціалізують фахівці у таких сферах:

- Ортопедія;
- Безпліддя;
- Пластична хірургія;
- Стоматологія;
- Онкологія.

Інші напрями медичного туризму в Азії включають Ізраїль, Філіппіни та Китай [8].

Європа

Медичний туризм у Європі значно зріс за останні десять років, оскільки європейці з багатших країн, таких як Великобританія, Німеччина, Норвегія, Швеція, Австрія, Ірландія та Нідерланди вирушають на лікування до приватних клінік східноєвропейських країн. Відносно дешеві авіаквитки, відкриті кордони та тури по системі «все включено» - основна причина зростання цього ринку.

Іспанія. Система охорони здоров'я цієї країни має чудову репутацію, завдяки чому туристи охоче приїжджають сюди на різні процедури. Щороку до іспанських лікарів звертається близько 200,000 іноземців, які лікують неврологічні захворювання, онкологію, патології серцево-судинної системи, порушення зору, а також проводять комплексну діагностику організму.

Німеччина може похвалитися чудовою системою охорони здоров'я та вважається одним із улюблених напрямків для туристів з Близького Сходу, з Великобританії та США, зацікавлених у медичному обслуговуванні найвищої якості. Клініки Німеччини оснащені інноваційним обладнанням та матеріалами, тут не існує проблеми вузьких спеціалістів — кадри німецької охорони здоров'я

діагностують та лікують практично всі відомі науці захворювання. Добре зарекомендували себе великі Уніклініки (лікарні при університетах), яких налічується понад 30. Найпопулярніші — Клініка Шаріте (Берлін), Університетські клініки Дюссельдорфа, Бонна, Ессена, Дортмунда, Клініка кардіохірургії Карлсруе, Міжнародний онкологічний.

Угорщина. Цю країну часто обирають для стоматологічних та косметичних процедур, відновлення волосся тощо. Протягом століть широку популярність отримали численні відновлювальні мінеральні джерела, ванни та SPA. Гарною підмогою для лікарів служать термальні джерела та лікувальні грязі, якими славляться курорти Хевіз та Егер. Угорщина може похвалитися не лише найбільшим числом стоматологів на душу населення, ніж будь-яка інша країна, а й найвищими стандартами стоматологічної допомоги.

Швейцарія. У цій країні все має бути ідеальним — починаючи від годинника і шоколаду і закінчуючи закладами охорони здоров'я. Ця країна славиться не лише високою кваліфікацією лікарів, а й особливим рівнем комфорту при розміщенні пацієнтів та супроводжуючих. Швейцарські клініки часто важко від п'ятизіркових готелів. Щодо захворювань, тут лікарі лікують практично всі захворювання. Особлива увага приділяється гінекології та методам репродукції. Якісні ліки у поєднанні з чистим повітрям та приголомшливими швейцарськими пейзажами забезпечують успіх при лікуванні.

Великобританія. Британська система охорони здоров'я є однією з найстаріших та найефективніших у світі. Щорічно держава вкладає значні кошти у розвиток медичних технологій та інноваційних методик, що зумовлює високі показники ефективності британських клінік у боротьбі з багатьма захворюваннями, у тому числі тими, що в інших країнах визнані невиліковними. Великобританія — світовий лідер у таких галузях, як онкологія, трансплантологія та нейрохірургія. Тут успішно проводять найскладніші втручання на судинах і серці, займаються неврологічною реабілітацією, вирішують проблему безпліддя за допомогою допоміжних репродуктивних

технологій (у Британії діє найбільший у Європі центр зі штучного запліднення), лікують рак передміхурової залози без операції, використовуючи високоінтенсивний ультразвук. Розцінки приватних британських клінік знаходяться приблизно на одному рівнем з тарифами лікарень Швейцарії та Австрії, але вищі, ніж у більшості європейських країн.

Чехія. Це країні - Мекка лікувально-оздоровчого туризму на бальнеологічних курортах. Маріанські Лазні спеціалізуються на захворюваннях нирок, Карлові Вари — на шлунково-кишковому тракті та порушеннях обміну речовин, у Лугачовиці лікують хвороби органів дихання, а у Лазні-Богданеч — дисфункції опорно-рухового апарату. Також Чехія популярна як напрямок для репродуктивної терапії (ЕКО). Економія на цій процедурі може досягати 50% порівняно із Західною Європою. Спеціалізація у таких сферах:

- Офтальмологія;
- Ортопедія;
- Пластична хірургія;
- Флебологія;
- Стоматологія.

Польща пропонує стоматологічні та косметичні процедури та ортопедичні операції за цінами значно нижчими від цін у Західній Європі. Інші напрями медичного туризму в Європі включають Австрію [9].

Північна Америка

Канада. Канадська система охорони здоров'я числиться серед найкращих та найпрогресивніших у світі. Головний індикатор її ефективності — тривалість життя канадців, яка є однією з найвищих серед розвинутих країн. Держава щедро інвестує в медичну галузь, завдяки чому тутешні клініки мають можливість використовувати новітні технології, передові методи лікування та діагностики і найсучасніше обладнання. Крім лікарень широкого профілю, у Канаді працює дюжина вузькоспеціалізованих центрів. Канадські клініки пропонують високоякісну медичну допомогу в усіх напрямках. Найзатребуваніші з них — онкологія, кардіохірургія, хірургічна ортопедія, репродуктивна медицина,

ендокринологія та стоматологія. Вартість медичних послуг у Канаді вища, ніж у більшості країн Європи, що, втім, виправдовує їхню безпрецедентно високу якість, але нижчу, ніж у США.

Латинська Америка

Пацієнти зі США, які зіткнулися з проблемою оплати дорогого лікування США, можуть розглянути Латинську Америку як практичне вирішення цієї проблеми. Ці країни не лише знаходяться в безпосередній близькості від США, в них також працюють лікарі, які здобули освіту та пройшли сертифікацію у США.

У порівнянні зі своїми азійськими конкурентами установи медичного туризму в Латинській Америці не пропонують комплексної інфраструктури або інноваційних технологій. Тим не менш, вони компенсують це найвищим професіоналізмом своїх лікарів та близькістю до США та Канади.

Мексика широко відома косметичними та пластичними процедурами, а також стоматологічним лікуванням та бариатричними процедурами. Сьогодні Мексика може похвалитися: у країні є сім акредитованих лікарень. Більшість із них належать США і працюють там американські фахівці. Саме в цих клініках клієнти можуть отримати найрізноманітнішу медичну допомогу — кардіологія, ортопедія, лікування ожиріння та стоматологія.

Коста-Ріка поєднує природні ресурси з міжнародною визнаною експертизою в галузі косметичної хірургії, бариатричної хірургії та стоматології. Американські медичні туристи приїжджають до Коста-Ріки, тому що рівень компетентності місцевих лікарів дуже високий.

Панама ще один ідеальний напрямок для медичного туризму для таких спеціалізацій, як пластична хірургія та лікування раку. Американським туристам не потрібна віза для в'їзду до країни.

Бразилія. Привабливість для жінок Бразилії є надзвичайно важливою, так що не дивно, що в країні більше клінік пластичної хірургії, ніж будь-де у світі. Витрати на пластичну хірургію можуть бути на 60% менші, ніж у західних країнах, і хірурги можуть впоратися з будь-якою процедурою, про яку можна

мріяти. Є навіть ветеринари, які роблять пластику домашнім тваринам. Бразилія є батьківщиною, напевно, найвідомішого пластичного хірурга - Іво Пітангі, а ціни на найкращих лікарів можуть бути такими ж високими, як і в США. Проте почуття краси у бразильців таке, що жодних грошей не шкода.

Африка

ПАР провідний напрямок медичного туризму в Африці. Ця країна має найкращу систему охорони здоров'я на південь від Сахари. Сюди приїжджають туристи з інших африканських країн, включаючи Замбію, Зімбабве, Ботсвану та Танзанію, а також пацієнти з Америки та Європи [10].

1.3 Значення медичного туризму в економіці

Економічні наслідки медичного туризму для країни, що приймає, багатосторонні:

- розмір економічного прибутку, який вноситься від медичного туризму до валового внутрішнього продукту країни,
- величина заробітку лікарів та лікувальних закладів від оздоровлюваних туристів,
- прибуток туристських та охоронних організацій,
- вплив медичної сфери країни на збільшення кількості туристів,
- кількість нових робочих місць.

Одночасно медичний туристичний продукт не обмежується лише наданням споживачеві даного виду медичних послуг, якого вони потребують або бажають, він ще передбачає житло, інші (немедичні) послуги, деякі щадні види відпочинку, розважальні заходи, екскурсії під час відвідування країни. Таким чином, індустрія медичного туризму розростається і стає об'ємною за масштабами та вартістю

Медичний туризм може бути продуктом будь-якої країни, незалежно від рівня її економічного розвитку – наприклад, медичний туризм сприяв отриманню приблизно 25 млн. доларів на рік на Кубі, в Індії медичний туризм

продемонстрував 27-відсоткове збільшення кількості туристів, Таїланд вже в 2012 році надав медичну допомогу більш ніж 600 тисяч медичних туристів, отримавши від них понад 50 млн. доларів доходу на рік, у 2013 році Сінгапур відвідало понад 150 тисяч туристів за медичною допомогою, які додали 0,2 відсотка до ВВП країни [11, с. 301].

Рис. 1.3.1 Галузевий ефект медичного туризму [складено авторами]

Загалом, медичний туризм сьогодні все ще перебуває в межах країн, що розвиваються. Проте більшість країн, що беруть участь у цьому бізнесі, вже розпочали глобальну рекламну та маркетингову кампанію по-різному. При цьому кожна країна має унікальні маркетингові стратегії, орієнтовані на конкретні ринки надання оздоровчих послуг. Крім того, оскільки кожна країна прагне економічного зростання, кожна з них проводить свої власні унікальні політики у сфері медичного туризму, що дозволяє посилити залучення туристів на ці специфічні споживчі ринки.

Найбільш поширеною альтернативою отримання медичної допомоги у своїй країні є отримання бажаної медичної послуги, що задовольняє конкретну особисту потребу конкурентоспроможної країни. Таким чином, країни намагаються зробити свою систему охорони здоров'я привабливішою та спрощеною по можливості доступності для залучення споживачів. Якщо ні, то

споживачі можуть знайти іншу країну з меншою обмежувальною політикою, щоб забезпечити собі бажану допомогу.

Реальність сьогодні така, що громадяни багатьох країн вже давно стали вирушати до Сполучених Штатів Америки і в розвинені країни Європи, щоб отримувати знання і вдаватися до підтримки з боку передових технологій у провідних медичних центрах. Тільки відносно нещодавно ця тенденція, що придбала зворотний напрямок, стала відома як «медичний туризм», економічний сенс якого полягав у тому, що громадяни високорозвинених країн вирішили відмовитися від допомоги, яку їм надають у їхніх же державах, і стали здійснювати цільові поїздки в менш розвинені райони світу, щоб отримати широкий спектр медичних послуг за дешевшою ціною.

Як явище, медичний туризм обумовлений дією ринкових сил (спроба відносно недорого купити якісніші послуги) і відбувається фактично поза і без контролю організованої системи національної охорони здоров'я. Це означає, що медичний туризм дозволяє низку важливих проблем та завдань, породжуючи одночасно нові проблеми та завдання. Така тенденція, безсумнівно, матиме більший вплив на долю національних систем охорони здоров'я у промислово розвинених країнах у всьому світі.

Медичні організації повинні мати точну інформацію про цю тенденцію, що швидко розвивається, оскільки існує нагальна необхідність для всіх сторін, що беруть участь у охороні здоров'я, щоб ознайомитися з медичним туризмом і усвідомити економічні, соціальні, політичні та медичні фактори, які є причиною формування цього явища, і наслідки цього явища [12, с. 365].

У медичному туризмі громадяни високорозвинених країн прагнуть обійти послуги, запропоновані їм у їхніх власних країнах, замінюючи це поїздками у менш розвинені регіони світу для отримання аналогічної медичної допомоги.

Два зіставних фактори приймається при цьому до уваги - або вище результативність медичної допомоги за тих же витрат, або та ж ефективність медичних послуг, за відносно менших витрат. Зрозуміло, що якби ефективність медичного туризму була нижчою, нею б ніхто не користувався, - коли йдеться

про здоров'я, економічний раціоналізм реалізується повною мірою. Проте найвищий ступінь конкурентоспроможності з погляду медичного туризму показала б та система національної охорони здоров'я, яка зуміла б поєднати вищу якість медичних послуг при одночасному зниженні фінансових витрат пацієнта при отриманні необхідних послуг.

При цьому медичний туризм докорінно відрізняється від традиційної моделі міжнародної медичної подорожі, в рамках якої пацієнти зазвичай подорожують із менш розвинених країн у великі медичні центри високорозвинених країн для отримання лікування, недоступного у своїх країнах.

Можна визнати, що термін медичного туризму не точно відбиває реальність ситуації пацієнта чи поширення передових медичних послуг у цьому напрямі. Проте цей термін увійшов у загальне користування і забезпечує однозначне трактування феномену медичного туризму від традиційної моделі міжнародних медичних подорожей.

Медичні ринки туризму складаються з числа країн, що конкурують за пацієнтів, що розширюється, пропонуючи останнім найширший спектр медичного, хірургічного, стоматологічного та іншого профілю послуг. При цьому багато з цих напрямків можуть похвалитися сучасним обладнанням із передовими технологіями та привабливим житлом. Значна кількість лікарів у медичних туристичних центрах отримали післядипломне навчання у промислово розвинених країнах, що мають сертифікат з вищої атестації практикувалися в країні, де завершили своє навчання [13, с. 398].

Медичні туристи в даний час здійснюють подорожі в далекі країни для отримання косметичної хірургії, стоматології, хірургії ожиріння, допоміжних репродуктивних технологій, офтальмологічну допомогу, ортопедичну хірургію, кардіохірургію, органів та стільникової трансплантації, процедури змін. Ряд країн у Центральній та Південній Америці створили міцні репутації для косметичної та пластичної хірургії, баріаметричної процедури, а також стоматологічного обслуговування. Індія, Малайзія, Сінгапур, Таїланд визначилися як медичні туристичні напрямки, які стали популярними для

пацієнтів, які потребують операції на серці та ортопедичної хірургії. Медичні послуги в Індії виявилися особливо доступними, показуючи ціни на рівні 10% від цін на аналогічні послуги в США, а високорозвинені країни (Канада, Німеччина, Ізраїль) залучають іноземних пацієнтів під прапором медичного туризму, пропонуючи складні сучасні технології.

Міжнародний ринок охорони здоров'я виник наприкінці 19 століття, коли пацієнти з менш розвинених регіонів світу стали їздити у великі медичні центри Європи та США, щоб мати повноцінне діагностичне обстеження та лікування, часто недоступне у власних країнах.

Зовсім інша ситуація складається в медичній моделі туризму, де, навпаки, - пацієнти з високорозвинених країн стали робити поїздки до менш розвинених країн, в обхід медичної допомоги, яка їм пропонується їм у себе, але недоступна чи небажана для них. Сучасні технології дозволяють потенційним медичним туристам оцінити рівень національної охорони здоров'я в будь-якій точці світу з домашнього комп'ютера безпосередньо, або за порадою та за допомогою медичного агентства з туризму.

Для пацієнтів з індустріально розвинених країн основною причиною отримання медичних послуг у менш розвинених країнах є залучення їх низькою ціною. Низка пацієнтів вибирають туристичні незручності та невизначеність, щоб отримати обслуговування за цінами, які для них більш комфортні. Це - можливість зберегти обмежені фінансові ресурси і отримати реальну медичну допомогу [14, с. 132].

Типовий портрет медичного туриста – представники середнього класу, яким потрібні планові хірургічні операції, та хто не має медичної страховки. Інша група людей у медичному туризмі - ті, хто потребує косметичної хірургії, зубної реконструкції, лікування безпліддя, процедур з зміни статі та інших видів лікування, вартість яких не покривається медичною страховкою.

Загальною рисою для обох груп є те, що наявні ними фінансові ресурси є достатніми для покупки послуг охорони здоров'я в недорогих напрямках

медичного туризму, але недостатніми для того, щоб мати ті ж послуги у системі місцевого охорони здоров'я.

Для пацієнтів із країн, де державна система охорони здоров'я контролює доступ до послуг, основною причиною вибору офшорної медичної допомоги є прагнення обійти затримки, пов'язані з довгими чергами на отримання необхідної медичної послуги. Крім того, національні програми в галузі охорони здоров'я, як правило, не оплачують операції з косметичної хірургії та послуги аналогічного типу.

Бажання стати «медичним туристом» та здійснити поїздки в офшорних медичних напрямках може виникнути для отримання тих процедур, які не є широко поширеними (через ряд причин) у їхніх країнах. Наприклад, лікування стовбуровими клітинами з цієї низки проблем, оскільки вони можуть бути недоступні або обмежені у доступі до них у промислово розвинених країнах, але можуть виявитися набагато доступнішими на ринку медичного туризму.

Є і така група пацієнтів - учасників медичного туризму (особливо ті з них, які проходять пластичну хірургію зі зміни статі, реабілітації наркоманів та ін.) вирішуються скористатися медичним напрямком туризму, тому що вони впевнені, що їхня приватність та конфіденційність буде захищена в достатній ступенем віддаленістю місцем медичного втручання [15, с. 215].

Нарешті, у деяких пацієнтів, які звертаються за медичною допомогою за кордоном, заспокійливим фактором є можливість подорожувати в екзотичні місця і відпочивати в доступній розкішній обстановці. Однак, чим серйозніші медичні проблеми у пацієнта, тим менший інтерес до офшорного лікування.

Основна причина того, що медичні центри в країнах, що розвиваються, можуть забезпечити медичні послуги за невисокою конкурентоспроможною ціною, безпосередньо пов'язана з економічним становищем країни. Дійсно, ціни, що стягуються за медичну допомогу країни, загалом корелюється з динамікою валового внутрішнього продукту цієї країни. Відповідно, витрати на медичні послуги є придатними для рівня економічного розвитку, у яких надаються ці послуги.

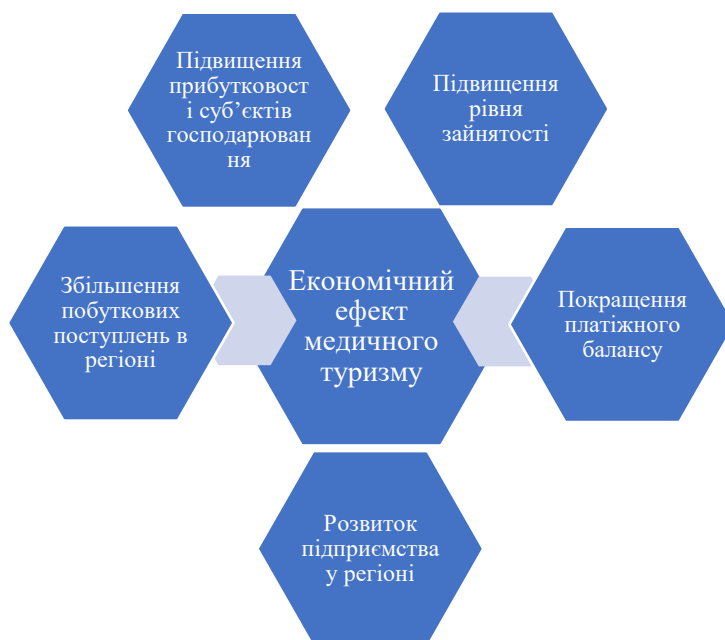

Рис. 1.3.2 Соціально-економічні можливості медичного туризму
[складено авторами]

Важливим економічним наслідком медичного туризму є потенційний вплив на жителів країни, яка приймає учасників оздоровчого туристичного процесу, оскільки доходи країн, що надають медичні послуги іноземним пацієнтам, створює можливості для підвищення доступності та якості медичного обслуговування громадянам цих країн. Уряди цих країн повинні реалізовувати відповідний макроекономічній політиці перерозподіл доходів, щоб їхнє населення переконалося у реальній вигоді для них медичного туризму [16].

Висновки до 1 розділу

Популярність медичного туризму продовжує зростати з року в рік. І це не дивно. Цілком логічно, що громадяни будь-якої країни бажають отримувати висококваліфіковану медичну допомогу, при цьому платити за це набагато менше, ніж довелося б у рідній країні.

Нині вже сформувався глобальний ринок медичних послуг зі своєю інфраструктурою (медичним менеджментом, органами, що акредитують, агентствами медичного туризму та туроператорами, спеціалістами у сфері медичних подорожей). Навіть в умовах фінансової кризи медичний туризм

розвивається і надає все більшого впливу на національні системи охорони здоров'я та діяльність страхових компаній, які все частіше вважають за краще оплачувати лікування клієнтів у закордонних клініках. В умовах глобальної економічної конкуренції феномен медичного туризму змушує медицину розвиватися швидкими темпами за рахунок сучасних технологій та покращення обслуговування пацієнтів.

Медичний туризм породив нову концепцію сучасної охорони здоров'я. Не маючи можливості вирішити медичну проблему у своїй країні, пацієнт обирає країну, лікаря та клініку, де йому можуть запропонувати найсучасніше та своєчасне обстеження та лікування. Девіз медицини XXI століття – «Пацієнти без кордонів!».

РОЗДІЛ 2. Аналіз медичного туризму в Ізраїлі

2.1. Загальна характеристика та основні курорти Ізраїлю

Стародавній багатонаціональний Ізраїль приготував кожному туристу заняття до душі: пляжний відпочинок на Середземному та Червоному морі, паломницькі тури святинами трьох релігій, лікування на Мертвому морі та різні екскурсії.

Ізраїль знаходиться на південному заході Азії. Це невелика країна, що омивається водами чотирьох морів. На заході це Середземне море, на сході - Солоне (Мертве) море, ближче на північ країни знаходиться прісноводне озеро Кінерет (у біблійні часи воно мало назву Галілейське море), на півдні - Синайська затока Червоного моря з його дивним підводним світом.

Територія країни – вузька смуга, витягнута у довжину. З півночі на південь простяглися юдейські гори.

На північному сході розташовані Галанські висоти та покрита снігом гора Хермон, на схилах якої з грудня до квітня можна непогано покататися на лижах, якщо пощастить зі снігом. На півдні країни дві пустелі: Негев та Араві, які займають основну територію Ізраїлю.

Ця піщана частина країни різко контрастує з її північною частиною, де розкинулися великі фруктові плантації. Головна річка Ізраїлю – Йордан. Вона бере початок на горі Хермон, біля лівано-сирійського кордону, протікає через озеро Кінерет і впадає у Мертве море.

В Ізраїлі різноманітний клімат – від помірного до тропічного з великою кількістю сонячних днів. З листопада по травень триває дощовий зимовий сезон, решта - сухий літній. Рясні дощі випадають на півночі та в центрі країни, набагато менше – у північному Негеві, на півдні їх майже не буває. Кліматичні умови у різних регіонах відрізняються: на узбережжі вологе літо та м'яка зима, у гірських районах – сухе літо та відносно холодні зими. На узбережжі вологе літо та м'яка зима, у гірських районах – сухе літо та відносно холодні зими. У Йорданській долині спекотне сухе літо та м'яка зима. У Негеві – клімат

напівпустель. Майже щороку у Єрусалимі випадає сніг. Температурний діапазон дуже широкий - від періодичних зимових снігопадів до гарячого сухого вітру, що приносить із собою різке підвищення температури.

Ізраїль омивають два моря (окрім Мертвого) - Червоне та Середземне. Найпопулярніші пляжні курорти на Середземному морі – це Тель-Авів, Нетанія та Герцлія. Все узбережжя піщане, практично скрізь є лежачки, парасольки та закусокні. Однак приватні пляжі в Ізраїлі – рідкість, таке можуть собі дозволити лише найдорожчі готелі [17].

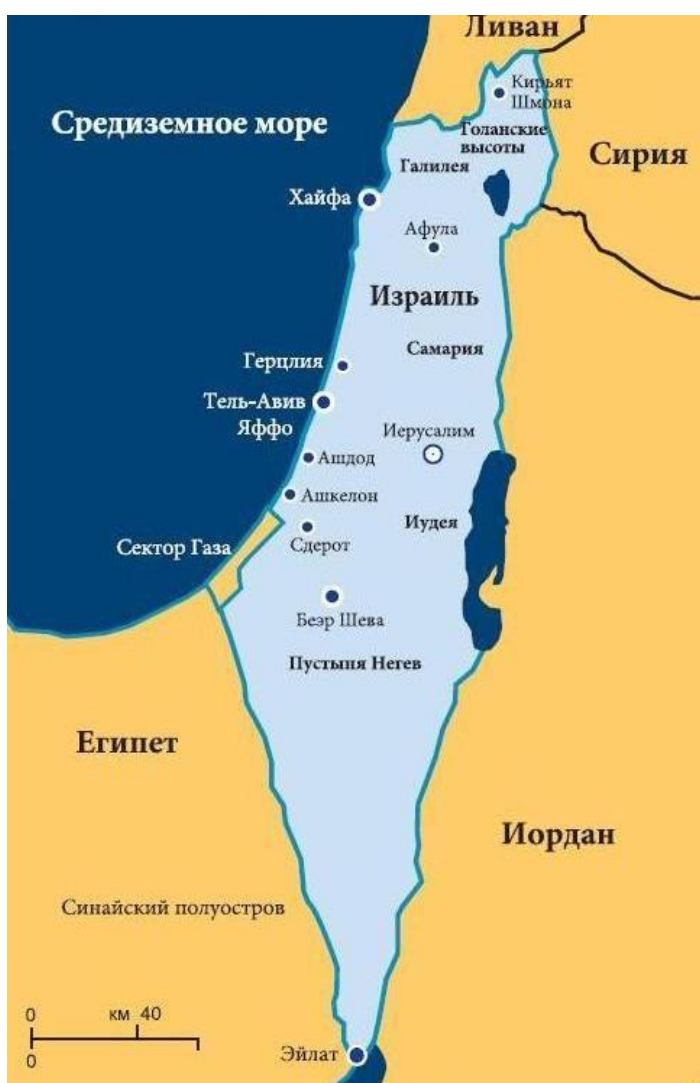

Рис. 2.1.1 Карта Ізраїлю [42]

Пляжі в Ізраїлі муніципальні та безкоштовні, але деякі дорогі готелі іноді обгороджують свою приватну територію. Якщо на безкоштовному пляжі є

лежаки та парасольки, за них потрібно буде заплатити (від 10 ILS з особи). На всіх обладнаних пляжах працюють рятувальники, але зазвичай лише до 18:00.

Найдовші пляжі в Ізраїлі знаходяться на узбережжі Середземного моря. Узбережжя в межах Тель-Авіва і Яффи - це вечірки та пляжні дискотеки. Узбережжя піщане, на всьому березі збудовані бари та клуби, куди приїжджає молодь з усієї країни. За 4 км на південь від Тель-Авіва знаходиться невелике містечко Бат-Ям, яке при всій близькості до галасливого Тель-Авіву більше підходить для сімейного відпочинку з дітьми. Там є пляж із «жабником», обгородженим камінням, де глибина максимум до пояса, безпечно купатися навіть найменшим. Найрозкішніший курорт Середземного моря – це Герцлія. Це шикарне піщане узбережжя, дорогі готелі, ресторани та дуже спокійна обстановка для респектабельного відпочинку. Теж спокійно та красиво, але дешевше – у Тверії.

У Червоному морі, на відміну від Середземного, можна купатися цілий рік. Пляжі північного узбережжя Ейлата теж піщані, знаходяться через променад від готелів. На південне узбережжя їдуть переважно дайвери. Берег там не дуже зручний для купання (вхід у море з понтона), але підводний світ цікавий та різноманітний.

На Мертве море, зокрема, на курорт Ейн Бокек їдуть поправити здоров'я та продовжити молодість та красу. Відпочинок тут дуже специфічний, запах теж (у повітрі сильно пахне сірою), а перед купанням бажано проконсультуватися з лікарем. Навіть здоровій людині не рекомендується перебувати в цих насичених водах більше 15 хвилин поспіль (а всього на день краще не більше 40 хвилин). Щоб стежити за часом було зручніше, по всьому узбережжю розвішаний годинник [18].

Грязі Мертвого моря дуже корисні для шкіри, косметика на її основі продається в численних місцевих магазинах.

Ізраїльські готелі не мають «зоряної» класифікації: замість неї існує система «класів». Оскільки в країні дуже багато готелів різних світових «ланцюжків», їхню класифікацію туроператори встановлюють самі, виходячи зі

своїх більш-менш об'єктивних оцінок. Це означає, що вибираючи готель в Ізраїлі, слід орієнтуватися не на кількість «зірок», а на конкретний список сервісів та опис номерів. Втім, обслуговування в готелях цілком чітке – комп'ютери не зависають, накладок і перебронеї не буває. А готелі Тель-Авіва беруть із гостей депозит.

Ті міські готелі, які оператори визначають як 4*, як правило, без басейнів, на відміну від п'ятизіркових. І п'ятірки, і четвірки зазвичай радують просторими номерами. Годують в Ізраїлі скрізь добре, але в 5*, зрозуміло, найбагатше меню.

Ціни на розміщення залежать від міста. Наприклад, у Тель-Авіві та Єрусалимі буде очікувано дорожче (приблизно на 20-25%), ніж у Хайфі чи Нетанії [19].

В Ізраїлі живуть вихідці з різних народів, відповідно, кухня теж дуже різноманітна. У країні багато ресторанів: китайських, російських, французьких, індійських, марокканських і далі за списком. Меню зазвичай друкується на івриті та англійській. Порції великі, але й вони стоять порядно.

З м'ясних страв, у яких традиційно багато спецій та зелені, варто скуштувати «м'ясо по-єврейськи» та «меор ієрушалмі» — страву з чотирьох видів курячого м'яса. З овочевих страв тут рекомендуються різні салати, хумус (паста з нуту з оливковою олією та спеціями), «фалафель» (смажені в олії горохово-квасоляні кульки, подаються з салатом або в піті з маринованими овочами та хумусом), холодний суп з буряків, картопляні драники та смажені кабачки. Місцеве пиво "Макабі" теж цілком непогане на смак. Найкошерніші десерти: «гоголь-моголь», печені яблука, млинці, пряники з мигдалем.

Кошерна кухня. Основні обмеження кошерної кухні: страви зі свинини та морепродуктів відсутні. Дозволяється вживати м'ясо жуйних тварин та риби, у якої є луска та плавники. Молочні та м'ясні продукти подаються окремо. М'ясо з кров'ю також заборонено. Зазначимо, що ці обмеження зовсім не роблять місцеву кухню недостатньо різноманітною, а якщо дуже хочеться, будь-які некошерні продукти можна знайти в арабських магазинах або ресторанах.

Всі кафе та ресторани Ізраїлю діляться на кошерні та некошерні. Кошерним може бути як рибний ресторан, так і крамниця з дитячим морозивом. Також у країні багато закладів арабської, турецької, середземноморської та інших кухонь. Кошерну кухню має сенс шукати у невеликих містах, де більшість жителів релігійні, або у нетуристичних кварталах великих міст.

В Ізраїлі дуже популярні маленькі кафе, схожі на французькі «бістро», де продають каву, лимонади, випічку та бутерброди, а також хумусії. Це невеликі кафе, де як основну страву подають хумус, який у кожному закладі готують за своїм рецептом. Однієї порції, як правило, цілком вистачає на двох, а вона коштує не більше 30 ILS. З місцевого фастфуду дуже поширені фалафельні [20].

Релігійні та історичні пам'ятки. Ізраїль починається з Єрусалиму. Саме тут знаходяться його головні святині Стіна Плачу та храм Гробу Господнього, Гефсиманський сад, де, за легендою, молився Ісус своєї останньої ночі на волі, а також символ країни для всіх юдеїв — гора Сіон. Поруч – головні мусульманські святині – мечеть Аль-Акса та мечеть Купол Склі. Вважається, що саме тут пророк Мухаммед зустрів трьох пророків і піднявся в небо.

Назарет – священне місто християнського світу, місце, де пройшло дитинство Христа. У ньому знаходяться францисканський храм Благовіщення, мальовнича православна церква Архангела Гавриїла на місці фонтану Діви Марії, національний парк «Сепфоріс» (батьківський дім Діви Марії), залишки римських водних резервуарів, в яких, згідно з біблійними переказами, Ісус перетворив воду на вино та стародавнє юдейське місто Циппорі з фортецею хрестоносців та численними археологічними ділянками.

Не менш відомий Віфлеєм, місто, в якому народився Ісус, знаходиться на півдні від Єрусалиму. Його головна пам'ятка - схожий на фортецю храм Різдва Христового на Ясельній площі з гротом (яслами) Христа, келією та могилою Св. Ієроніма.

Головні визначні пам'ятки Акко зібрані в старому місті. Це цитадель, старі фортечні стіни, величезні середньовічні міські ворота, сторожова вежа Бурджель-Султан, мечеть Аль-Джазара, монастир Св. Франциска, «Місто

хрестоносців» (цитадель ордена Святого Іоанна), будівля турецьких лазень з експозицією, сарай Хан-ель-Умдан, годинникова вежа.

Кейсарія входить до однойменного національного парку. Там чимало цікавого: найдавніший із виявлених на території Ізраїлю театрів, руїни «Палацу на рифі», амфітеатр царя Ірода, укріплене місто-порт арабського періоду, руїни храмового комплексу.

У місті Хайфа розташовані знамениті сади бахаї, які часто називають 8-м дивом світу.

«Місто Давида», що недалеко від Єрусалиму, зацікавить тих, хто любить старовину та руїни. У цьому археологічному парку досі ведуться розкопки старовинного міста, яким правив цар Давид.

За єврейськими традиціями субота (шабат) починається з моменту заходу сонця в п'ятницю і закінчується із заходом сонця в суботу. Протягом цього часу магазини, багато ресторанів, деякі кінотеатри та інші громадські місця закриті. Не працює і громадський транспорт: поїхати кудись у цей час можна лише на таксі та дуже рідкісних автобусах.

Рекомендується поважати релігійні традиції цього дня та не заїжджати під час «шабату» до релігійних кварталів Єрусалиму та інших міст. Цього дня також слід утриматися від куріння у громадських місцях – воно може бути сприйняте як образа.

Ізраїль славиться своєю ювелірною промисловістю, особливо діамантами та золотими прикрасами. Купувати коштовності має сенс тільки у сертифікованих продавців і в жодному разі не з рук, тому що підробок дуже багато. Країна також славиться своїм сріблом. Йдеться не тільки про прикраси, а й про посуд, свічники та інші вироби.

Ще із країни можна привезти косметику на основі мінералів Мертвого моря. Найвідоміші марки – Ahava, Sea of Spa, Hlavin, Dead Sea Premier. Вона продається повсюдно, але найбільший вибір безпосередньо на Мертвому морі. Крім того, в місцевих аптеках маса менш відомих, але також дуже ефективних косметичних засобів. Непоганий вибір і в магазинах безмитної торгівлі при

вильоті, але вже помітно дорожчий. У магазинах при лікарнях Мертвого моря можна придбати лікарські препарати: креми та мазі для лікування екземи, плоского лишая тощо, але перед покупкою варто проконсультуватися хоча б із місцевим фармацевтом.

В Ізраїлі можна придбати дуже якісні вина, східні спеції та прянощі, хумус, нут, фісташки, а також різноманітні релігійні сувеніри будь-яких конфесій [21].

Курорти Середземного моря

Купальний сезон на середземномор'ї починається з кінця квітня і продовжується до останніх чисел листопада. Найбільша спека тут спостерігається з початку першого літнього місяця і до кінця вересня, коли повітря прогрівається до $+35...+40^{\circ}\text{C}$, а температура води в морі досягає $+28^{\circ}\text{C}$. Багато хто вважає, що за таких природних умов найкраще відпочивати, тому саме цей час на середземноморських курортах – високий сезон з максимальною кількістю туристів. У квітні та жовтні сюди їдуть відпочивати ті, кому не подобається сильна спека. Середня температура повітря в цей час $+26^{\circ}\text{C}$, температура води $+20...+23^{\circ}\text{C}$.

Серед найбільш популярних курортів Ізраїлю на Середземному морі Тель-Авів, Нетанія, Герцлія, Бат-Ям, Нагарія.

Тель-Авів – енергійне та активне місто з величезною кількістю розваг. Можна сказати, що тут практично безперервно працюють численні ресторани, дискотеки та нічні клуби. Ось чому молодь воліє відпочивати саме у Тель-Авіві. Але все-таки основна причина, через яку туристи різного віку їдуть відпочивати в Тель-Авів – це 14 км прекрасного узбережжя.

Спекотна погода в Тель-Авіві цілий рік дозволила місту стати одним з найпопулярніших курортів для любителів засмаги та теплої води – середня температура протягом року $+26^{\circ}\text{C}$ і не опускається нижче $+13^{\circ}\text{C}$. 12 пляжів належать державі та працюють безкоштовно, але на деяких з них є обмеження: «Ацмоут» є місцем зустрічі для людей з нетрадиційною орієнтацією, а «Нордау» не дозволить спільний відпочинок особам різних статей. Пляжі покриті світлим піском, із зручним заходом у воду, більшість із них підходять для відпочинку з

дітьми. Майже скрізь є парасольки, лежаки, шезлонги, чергують рятувальники. Туристів, які люблять відпочивати активно, у Тель-Авіві чекають центри дайвінгу та серфінгу.

Вибір готелів тут дуже широкий, причому більша частина їх зосереджена вздовж берега. У високий сезон мінімальна вартість двомісних номерів у готелях 3* становить 155\$, апартаменти коштують від 55\$.

Окрім низки музеїв, присвячених історії Тель-Авіва та сучасному мистецтву, варто зазирнути і до заповідника в Рамат-Гані, де навіть дикі тварини гуляють на волі, а також придбати традиційні солодоші та національні костюми на ринку Карамель. Єврейські закусочні та ресторани нагодують туриста за 4-20\$.

Основні переваги Тель-Авіва, визнаного одним із найкращих пляжних курортів Ізраїлю:

- чудово розвинена туристична інфраструктура;
- чисельні пам'ятки на території міста;
- зручне місце розташування - всього 60 км від Єрусалиму, куди можна з'їздити на екскурсію;
- чисті, добре обладнані пляжі.

Яффа – в перекладі з давньоєврейського означає «красиве», і це стає очевидним, коли потрапляєш у стару частину міста, що знаходиться на височині і відкриває вид на скелі та мальовничі затоки Середземного моря. Художники також гідно оцінили це місце і тепер туристи можуть недорого купити одну з робіт на згадку.

З Яффою пов'язано багато легенд та справжніх подій, до яких відносяться припущення про будівництво Ноєвого ковчега, правління Клеопатри, Річарда Левине Серце, і навіть є свідчення про візит Наполеона до місцевих країв. Місто залишило на собі багато слідів від попередніх народів, тому тепер є можливість бачити фортечні стіни та площу Кдумім, створеними після захоплення Яффи турками, каплиці, мечеті та церкви.

Яффа багата на рибні ресторани, але в кожному закладі, будь то єврейська кухня або будь-яка інша, туристам подадуть хумус, обов'язкове до вживання страву з гороху. Страва на одну людину коштуватиме 8-15\$, а ніч у готелі – 80-200\$ на добу.

Нетанія – це 11 км міського узбережжя зі дивовижним м'яким піском. Завдяки тому, що захід у море пологий, тут зручно відпочивати з дітьми. На пляжах все передбачено для приємного проведення часу: шезлонги та парасольки в оренду, туалети, душові кабінки та роздягальні, рятувальні станції. «Блю Бей» та «Сіроніт» вважаються одними з найчистіших та найкрасивіших у країні пляжів.

Потрібно відзначити, що Нетанія розташована на вапняковому стрімчаку висотою 15-40 м, і з нього доводиться до моря спускатися, а потім підніматися. Для спуску до пляжної смуги передбачені сходи, але найкращий варіант – це ліфт із панорамним склінням. Тому, вибираючи готель, потрібно враховувати його віддаленість не від моря, а від ліфта.

Готелів в Нетанії багато, і переважно всі вони мають рівень 2-4*, готелів 5* лише 3. Ціни на проживання досить помірні (як для Ізраїлю), на їжу теж. Потрібно відзначити, що відпочити на цьому курорті вийде трохи дешевше, ніж у інших великих містах країни. Це один із вирішальних моментів, чому при пошуку, де краще відпочити в Ізраїлі, багато туристів, особливо місцева молодь, вибирають Нетанію.

Бюджетний варіант відпочинку в Нетанії особливо підійде молоді, яка вирушає на береги цього міста за нічним життям у цілодобово працюючі бари та клуби. За вхід на дискотеку стягується незначна плата.

Для бажаючих побачити щось крім вечірок, Нетанії також є що запропонувати – музеї (мистецтва, природи, археології, історичні), заповідники, фортеці та амфітеатри, храми та синагоги, іподроми та навіть ферму папуг, сади з рідкісними видами метеликів та рослинами, хижаками, польоти на дельтаплані, джип-сафарі, риболовлю та водні види спорту.

Основні позитивні моменти, щоб відправитися відпочивати до Нетанії:

- чудово розвинена туристична інфраструктура;
- пляжі - одні з найкращих у країні для відпочинку з дітьми;
- зручне розташування щодо головних визначних пам'яток країни;
- відпочити можна дешевше, ніж на інших курортах Ізраїлю.

Герцлія – це розкішний, фешенебельний курорт середземномор'я з дуже спокійною обстановкою розрахований для респектабельного відпочинку. У Герцлії близько 700 готельних споруд, зосереджених на набережній, причому переважна більшість – це готелі 4* та 5*. Зрозуміло, що розкіш і комфорт коштують недешево: ціни на бюджетне житло у високий сезон стартують від 170\$ за двомісний номер. Тут знаходиться один з найвідоміших медичних центрів лікування серцево-судинних захворювань, узбережжя заставлено розкішними яхтами (близько 700 причалів) і навіть є кілька аеродромів для приватних літаків багатіїв.

У Герцлії, як і в Нетанії, дуже високий берег, і спускатися до моря теж доводиться сходами або ліфтами. Але саме узбережжя (7 безкоштовних пляжів протяжністю 6 км) справді чи не найкраще в Ізраїлі: шикарний м'який пісок, пологий захід у воду, разюча чистота, на кожних 100 м туалети та закриті приміщення з душем, оренда лежаків та парасольок. Як і на будь-якому морському курорті, тут є зони для дайвінгу, каякінгу, риболовля, водні атракціони для дітей.

Цей курорт має історичну цінність для євреїв – руїни Махміша датуються 3 000 років до н.е., а також руїни міста хрестоносців 13 століття. До речі, на території фортеці розташована печера, в якій знаходиться «Будинок динозаврів», одне з найбільш відвідуваних місць серед туристів. Музеї, заповідники та національні парки в Герцлії також є, наприклад, «Аполлонія», «Герцлія» та «Яркон і Тель-Афек».

Особливості Герцлії:

- дороге місце, де дозволити собі відпочивати можуть далеко не всі;
- зручне розташування: всього в 12 км від Тель-Авіва з його численними пам'ятками та найкращими розвагами;

- комфортні пляжі із гарною інфраструктурою;
- іноді бувають дуже сильні хвилі;
- високий берег, до пляжів добиратись трохи проблематично.

Бат-Ям. Одним із курортів на морі в Ізраїлі, де найкраще відпочивати з дітьми, вважається Бат-Ям – передмістя Тель-Авіва (відстань між ними лише 5 км). Чи не в кожному готелі створені найкращі з можливих умов для проживання сімей з дітьми, адміністрація навіть надає ліжечка для малюків. У місті функціонує сучасний центр дозвілля, де можуть відпочити і батьки, і діти – там є басейни, різні водні атракціони, корти для великого тенісу, зона релаксації.

Берегова лінія Бат-Яма, з декількома мальовничими та добре обладнаними пляжами, простяглася на 3,5 км. Відпочиваючі можуть взяти в оренду необхідний пляжний інвентар, є душові та роздягальні. Завдяки хвилерізам, що мають дугоподібну форму, хвиль ніколи не буває, і вода біля берега дуже тепла.

Бат-Ям надає багато значення мистецтву і відомий регулярними мистецькими виставками, творчими конкурсами та фестивалями вуличного театру. Особлива увага приділяється картинам, музеї «МоВу», «Будинок Рибалки» та галерея «Рів'єра» зберігають роботи не лише єврейських художників, а й майстрів з усього світу. А для дітей у місті є цікавий заклад «Хавайєда», де закони світобудови пояснюються простою та цікавою мовою в ігровій формі.

У торгових центрах на вулицях Ротшильда та Бальфура купують подарунки рідним та куштують національні страви. Готелі пропонують номери від 100\$ за добу, але якщо їздити за спеціальними пропозиціями від туристичних компаній, то за тижневий відпочинок можна заплатити всього 500\$, включаючи харчування.

З усіх переваг курорту Бат-Ям можна назвати такі:

- сприяє спокійному відпочинку батьків з дітьми різного віку;
- відпочити можна за менші гроші, ніж інших відомих курортах Ізраїлю;
- є можливості для цікавого дозвілля, наприклад, працює ковзанка.

З недоліків слід зазначити: на центральному міському пляжі зустрічаються великі медузи, доводиться виявляти обережність – вони обпалюють.

Нагарія. З усіх курортів Ізраїлю, розташованих на узбережжі Середземного моря, Нагарія – найпівнічніший і водночас найкрасивіший.

Його головною гордістю є штучно створений піщаний пляж (насипний) Галей Галіль, визнаний найкращим і найкрасивішим у всьому Ізраїлі. У нього піщаний захід у воду, працюють туалети та душі, є роздягальні та альтанки, здаються в оренду парасольки та лежачки.

Північне узбережжя Середземного моря має відмінні умови для снорклінгу та дайвінгу. Тут можна побачити мальовничі підводні ландшафти зі скелями та гротами, затоплені кораблі, різну морську живність.

М'який клімат та штучні піщані пляжі зробили Нагарію улюбленим місцем для шанувальників спокійного спокійного відпочинку. Тут майже немає галасливих барів і дискотек, тому люди мають можливість вечорами милуватися заходом сонця на берегах Середземного моря в тиші.

За розваги відповідальна Набережна вулиця, де є атракціони та дитячі кафе, а в Ботанічному саду є зоопарк із рідкісними видами тварин. За дикою природою їдуть до печер Рош ха-Нікра, де в результаті природних процесів утворилися незвичайні гроти, шлях до яких лежить через канатну дорогу, а за історією міста — до Музею Голокосту.

Також можна відвідати лицарські замки за 2-4\$ (фортеці Монфор та Єхіам), які вдалося зберегти до наших часів. Ресторани тут пропонують скуштувати кухні від народної до азіатської. Вуличний перекус обійдеться у 3\$, а обід в кафе 14\$ і більше.

Готелів на цьому курорті не надміру, найкращі з них знаходяться на узбережжі та в центрі міста. Проживання в двомісному номері готелю середнього рівня обійдеться від 75\$, в елітному готелі від 220\$.

Відмінні риси курорту Нагарія:

- найкращий в Ізраїлі пляж;
- гарні умови для занять снорклінгом і дайвінгом;

- можливість пройти лікування різних захворювань;
- не дуже великий вибір готелів.

Ашкелон - одне з найзеленіших міст країни на Середземноморському узбережжі. Цей курорт для постійного житла має все, що потрібно сучасній людині - торгові райони для шопінгу (Мігдал), розважальні зони з чистою водою та піском (Афридар), дика природа, куди ще не дійшла технологія (Дюни), бізнес-центри та спальні райони. Та й ціна на обслуговування дешевше вдвічі, ніж, наприклад, у Герцлії.

Для огляду печер із стародавніми гробницями та руїн візантійських церков 5 століття потрібно їхати у віддаленні райони, але відчуття єднання себе з тими часами варте того. Невідомо чому, але береги Ашкелона більшу частину часу порожні, і тільки на пляжах Даліла і Бар-Кохва іноді можна зустріти серфінгістів.

Хайфа. Пам'ятки міста мають велике релігійне значення для іудеїв, християн та мусульман. Щоб подивитися на гору Кармель та усипальницю Баба, монастир Ордену босих Кармелітів та Всесвітній центр бахайської релігії, внесений ЮНЕСКО до списку об'єктів Світової спадщини людства, віруючі з'їжджаються з усього світу. Цікаво, що це єдине місто в Ізраїлі, де шабат не впливає на життя інших людей і Хайфа продовжує "жити" незважаючи на звичаї.

У Середній Хайфі знаходяться музеї (технології та космосу, археології, японського мистецтва, залізничний, художній, музичний та ін.), у Верхній – престижні котеджі, ресторани та торгові центри («Панорама»), а Нижня Хайфа відома клінікою «Рамбам», де лікують онкологічних хворих та працюють 3 Нобелівських лауреати.

Про дітей місто теж подбало – «Х-парк» з активними розвагами (скеледром, мотузковий спуск, пейнтбол тощо) сподобається дітям, а зоопарк та дитячі музеї підійдуть спокійнішим натурам. За сувенірами та частуваннями туристи їздять на блошиний ринок на вулиці Кібуц Галуїот. Антикварні та вінтажні речі, а також вироби ручної роботи коштують недорого, а ласощі за вигідною ціною продаються на ринку «Тальпіот», звідки везуть кумкватний лікер, каву, вино та фінікову пасту.

Обов'язково треба спробувати традиційні тістечка «крембо», солоні «біслі» та халву. Щільний обід на двох коштуватиме від 14 до 30\$, а персонал у готелі запросить за відпочинок у номері на одну ніч - від 20 до 140\$.

Через спекотну літню погоду середземноморські пляжі Хайфи не мають попиту у туристів, тому любителям спокійного відпочинку варто взяти це на замітку.

Ашдод. У 30 км від Тель-Авіва на узбережжі Середземного моря знаходиться місто, яке почало своє існування ще в 17 столітті до н. е., але до 1950 мав інші назви. Сьогодні це культурний центр та один із головних портів у країні.

Найвідвідуванішими пам'ятками в Ашдоді є парк Піщаних Дюн і Лахіш, які люблять туристи за чистоту і живий куточок. Насолодитися панорамою міста можна видершись на Іонов пагорб, а в музеї у вигляді піраміди «Центр Монатр» представлені експонати сучасного ізраїльського мистецтва.

У місті є кілька торгових комплексів, що продають місцеві бренди одягу, а на ринку біля пляжу "Лідо" можна закупити солодощі та фрукти. Ресторани Ашдода радують своїми цінами – за повноцінну вечерю з напоями туристу вистачить 8\$, а проживання в готелях варіюється від 70 до 160\$.

Акко. Близько 4 000 років Акко ставав мішенню для єгиптян, візантіїців, турків, англійців і навіть Олександра Македонського. Такі часті напади змусили місто збудувати оборонну фортецю, яка збереглася досі і відкриває чудові краєвиди на затоку. Шумні вузькі вулички, торгові лавки арабів, турецькі намети з сувенірами, рибні ринки та хумус з пахлавою у невеликих закусочних надають Акко особливої атмосфери старовини, за якою їдуть сюди любителі подорожей.

Неможливо уявити Ізраїль без мечетей і храмів, тому Акко не обійшлося без місць поклоніння: «Біла мечеть» і синагога «Ор ха-Тора» – обов'язкові місця для богослужіння. Не оминають туристи і турецькі лазні, побудовані за наказом самого Сулеймана-паші. Це один з найдешевших курортів Середземного моря з теплою погодою, але без виснажливого сонця.

Кесарія. Одне з найпрестижніших міст країни більш відоме як бізнес-центр, ніж курорт. Близько 200 підприємств у Кесарії займаються розвитком

високих технологій, медицини та інших наукових напрямів. Проте високий темп життя не заважає ізраїльтянам іноді відпочити на блакитних берегах Середземного моря.

Багато історичних пам'яток Кесарії зобов'язані римлянам, які колись захопили місто і відбудовували тут цілі вулиці. Серед руїн стародавнього міста зберігся амфітеатр Ірода, «Палац на рифі» та інші визначні пам'ятки, які можна знайти у національних парках та заповідниках, а музей «Ралі» закріпить знання туриста про місто документами та декількома експонатами.

Всі ці види пізнавального дозвілля доступні для кожного і не вимагають плати за вхід. Як і в будь-якому морському місті, ресторани рясніють рибними стравами та морепродуктами, які обійдуться туристу в межах 30\$, номери в бюджетних закладах, але з пристойним сервісом коштують від 80\$ [22].

Курорти Червоного моря

Відпочивати біля Червоного моря і купатися в ньому можна протягом усього року, і це основна відмінність від Середземного моря.

Зима в регіоні Ейлатської затоки м'якша, ніж на решті Ізраїлю: вдень температура зазвичай тримається в межах +21°C (+17°C – велика рідкість), і майже завжди сонячно. Вода в січні-лютому тепла – близько +22°C, тому охочих відпочити та викупатися завжди достатньо.

Вже в травні повітря прогрівається до +35°C, а влітку температура піднімається до +40°C і вище, але така спека переноситься досить легко завдяки сухому повітрю (вологість 20-30%). Море поступово прогрівається до +26...+27°C, і навіть у найспекотніший час залишається комфортним та освіжаючим. Такі умови для відпочинку зберігаються до середини вересня, а потім настає оксамитовий сезон – спека поступово спадає.

Головний та найкращий курорт Ізраїлю на узбережжі Червоного моря – Ейлат. Це найпівденніше місто держави розташоване на вузькій смужці суші, що розділяє затоку Акаба (Ейлатська затока) та Ейлатські гори.

Клімат Ейлата													
Показатель	Янв.	Фев.	Март	Апр.	Май	Іюнь	Іюль	Авг.	Сен.	Окт.	Нояб.	Дек.	Год
Абсолютний максимум, °C	30,2	31,6	36,2	40,6	44,8	45,6	47,4	47,4	45	41,5	36,4	31,4	47,4
Середній максимум, °C	20,8	22,1	25,5	31,1	35,4	38,7	39,9	39,8	37,3	33	27,2	22,3	31,1
Середній мінімум, °C	9,6	10,6	13,6	17,8	21,5	24,2	25,9	26,2	24,5	21	15,5	11,2	16,4
Абсолютний мінімум, °C	2,2	0,9	6,4	8,4	14,6	19,1	20	20,4	19,2	13,7	7	2,5	0,9
Норма осадков, мм	3,5	5,8	3,7	1,7	1	0	0	0	0	3,5	3,5	6	28,7

Рис. 2.1.1 Клімат Ейлата [37]

Найкращим часом для поїздки на Червоне море вважаються жовтень і листопад, коли навколишній простір радує дуже приємною температурою: $+33^{\circ}\text{C}$ (жовтень) і $+27^{\circ}\text{C}$ (листопад). А море таке ж тепле, $+27^{\circ}\text{C}$, лише в грудні воно охолоджується до цілком приємної для купання температури $+25^{\circ}\text{C}$.

В Ейлаті 12 км добре обладнаних пляжів із душами, туалетами, роздягальнями, лежачками, парасольками, кафе. Зони відпочинку, розташовані в межах міста, мають піщане та галькове покриття, інфраструктура на дуже високому рівні. За містом, уздовж усього південного узбережжя, захід у воду дещо ускладнений присутністю каміння та коралів. Зате саме там знаходяться найкращі на планеті пляжі для дайвінгу, з химерними чагарниками коралів та різноманітними екзотичними рибами.

В Ейлаті, з його численними нічними клубами, дискотеками та барами, не буде сумно навіть уночі. А ще на цей курорт приїжджають відпочити любителі азартних ігор. Місцеві ділки знайшли найкраще з можливих рішень, як обійти заборону на казино, що існує в Ізраїлі: для проведення азартних ігор з порту Ейлата в море виходять спеціальні кораблі.

Існує безліч різноманітних варіантів проживання на цьому курорті Червоного моря в Ізраїлі, а ціни розраховані на відпочиваючих з різним рівнем достатку. Можна зупинитись у бюджетному хостелі, або в одному з віддалених від моря готелів 3* – двомісні номери там здають у середньому по 125\$ на добу. І все ж таки, плануючи подорож на найкращий курорт Ізраїлю на Червоному

морі, готелі «все включено» на першій береговій лінії потрібно розглянути обов'язково. Ціни на проживання там стартують від 280\$, але й якість послуг найкраща.

Основні моменти, які потрібно знати про Ейлат:

- найкращий в Ізраїлі курорт для сімей з дітьми;
- близьке розташування пустелі Негев - чудова можливість для сафари по піщаних барханах;
- узбережжя Ейлатської затоки – найкраще місце для дайвінгу;
- серед тутешніх морських мешканців є й небезпечні, тому пірнати та купатися біля рифів треба обережно;
- у місті та околицях є досить багато цікавих історичних та природних пам'яток;
- через спекотний клімат постійно хочеться пити, тому має бути запас питної води [23].

Курорти Мертвого моря

На Мертвому морі в Ізраїлі є лікувальні курорти, і перше, через що туди їдуть люди – це лікування. Хоча багато хто приїжджає просто відпочивати.

Якщо метою подорожі є лікування, то час потрібно підбирати з урахуванням сприятливого для цього періоду. Якщо це звичайна поїздка, то приїжджати можна будь-якої пори року, хоча високим сезоном вважається період із середини березня і майже до кінця листопада. Першого місяця літа температура повітря вже досягає $+36^{\circ}\text{C}$, в останній – тримається на рівні $+40^{\circ}\text{C}$. Морська вода навряд чи охолодить у таку спеку, адже її температура близько $+31^{\circ}\text{C}$. Комфортно відпочивати восени: повітря у вересні прогріте до $+28^{\circ}\text{C}$, у листопаді до $+22^{\circ}\text{C}$, а вода як мінімум $+23^{\circ}\text{C}$. І навіть узимку в морі можна купатися, адже температура води не опускається нижче за $+20^{\circ}\text{C}$.

Головна особливість курортів Мертвого моря в тому, що це не великі міста, а невеликі селища. Основні курортні зони - це Ейн-Бокек і Неве-Зоар, а також віддалене на 25 км від моря містечко Арад. Розваг немає, тільки пляжі, готелі, масажні та SPA-салони, ресторани, кілька маленьких торгових центрів. Навіть

пам'яток, крім Мертвого моря поблизу немає – за ними потрібно їхати в інші регіони Ізраїлю.

У Ейн-Бокек розташована основна частка місцевих готелів, і багато з них мають категорію 4*-5*. У Неве-Зоар всього 4 масштабні готелі, але з чудово розвиненою інфраструктурою, що дозволяє комфортно відпочивати і займатися оздоровленням.

Уздовж узбережжя Ейн-Бокека облаштовано кілька пляжів. Вони мають наполовину піщане, наполовину сольове покриття, дуже чисті. Функціонують безкоштовні душі, є кабінки для перевдягання. На території Неве-Зоара пляжі відсутні, найближчий розташований на відстані 2 км від селища.

Основні переваги та недоліки курортів Мертвого моря:

- одні із найкращих в Ізраїлі можливості для лікування;
- ванни, масажі, інгаляції, косметологічні процедури з мінеральною грязі доступні в SPA-комплексах при кожному готелі;
- високий рівень обслуговування в готелях;
- з розваг – лише магазини та ресторани;
- цікавих пам'яток на курортах немає [24].

Курорти біля озера Кінерет

Хамат-Гадер. Біля Тиверіадського озера (Кінерет) розташувалося лікувальне місто-курорт, відоме своїми термомінеральними джерелами – басейни, джакузі та водоспади мають цілющі властивості, а сірка та інші корисні речовини позитивно впливають на шкіру та імунітет загалом. Крім того, у кожному медичному центрі з лікувальними купальнями знаходяться 15-20 кабінетів із професійними спеціалістами, які пропонують різні процедури фізіотерапії.

Плата за вхід здійснюється одноразово. Також можна оглянути і римські лазні, яким вже понад 1500 років, але користуватися ними не можна. Як правило, туристи не бронюють самостійно номери в готелях, а купують тури - так вигідніше, шестиденна поїздка коштуватиме 600\$ і вище.

Тверія. Одне із міст-святинь Ізраїлю, куди з'їжджаються паломники з усієї країни до поховань єврейських мудреців. Колись євреї відвоювали Тверію у римлян і стали активно забудовувати синагогами, але назву, дану на честь римського імператора, вже не змінювали. У місті залишилося багато споруд з часів Хрестових походів – фортеця Дахер ель-Амар, Францисканська церква, єврейські купальні та рештки міської стіни 18 століття.

Тверія з висоти пташиного польоту добре видно з гори Барники, національний парк Хамат Тверія відомий мінеральними ваннами, а біля озера Кінерет, де колись Ісус воскресав покійників, сьогодні люблять збиратися туристи для активного та пасивного відпочинку. Середня ціна готелів в Тверії - 100\$ за ніч [25].

2.2. Медицина в Ізраїлі

За даними Міжнародного Центру Дослідження Якості Охорони Здоров'я (International Healthcare Research Center) для отримання різнопрофільної медичної допомоги щорічно в Ізраїль перебуває понад 30000 іноземних громадян. Більшість їх становлять громадяни країн Східної Європи, включаючи громадян Росії, України, Молдови, а також громадяни Кіпру та США. Крім високої якості надання допомоги, доступних цін, відсутності складнощів з перетинанням кордону пацієнтів приваблює високий рівень емпатійності та мультилінгвістичність персоналу. Варто зазначити, що міністерство охорони здоров'я Ізраїлю чітко стежить за політикою ціноутворення, що означає доступність якісної медичної допомоги до всіх верств населення, без надання пріоритетів залежно від фінансового стану.

У країні виробляються найскладніші аналізи та діагностичні процедури. Випускаються дуже якісні лікарські препарати, а також успішно розвиваються нові види альтернативної медицини, засновані на високих технологіях. Ізраїльська охорона здоров'я має в своєму розпорядженні сучасні лікувальні

заклади, досконалу апаратуру, а також, мабуть, найбільшу у світі кількість лікарів на душу населення.

Високі стандарти надання медичного обслуговування в Ізраїлі, високоякісні медичні ресурси, сучасні клініки та медичні установи, а також велика кількість лікарів на одного пацієнта є основними факторами, завдяки яким система охорони здоров'я Ізраїлю має репутацію однієї з найсучасніших та інноваційних систем охорони здоров'я у світі. Репутація Ізраїлю як лідера охорони здоров'я у різних галузях не викликає сумніву [26].

В Ізраїлі близько 70 лікарень загального профілю та медичних центрів, більшість з яких перебуває у володінні держави та некомерційних організацій та, відповідно, керується ними.

Міністерство охорони здоров'я Ізраїлю здійснює контроль за принципами надання медичного обслуговування в країні, включаючи питання стандартизації та реалізації правил, що регулюють надання медичної допомоги, у різних лікарнях та медичних закладах.

Міністерство охорони здоров'я також регулює кваліфікацію та сертифікацію лікарів та інших медичних фахівців в Ізраїлі, багато з яких мають високу міжнародну репутацію. Багато ізраїльських лікарів та фахівців є вихідцями з країн Європи та США, де вони здобули високоякісну медичну освіту. Багато ізраїльських лікарів надають великого значення додаткової освіти, що дозволяє їм стати експертами та фахівцями найвищого рівня у вибраній спеціалізації.

Асоціація медичного туризму в Ізраїлі співпрацює з найбільшими клініками, які регулярно проходять акредитацію за стандартами SOFIA (суспільство з міжнародної акредитації систем охорони здоров'я) та ISQH (міжнародна асоціація оцінки якості охорони здоров'я).

У кожній клініці знаходиться відділ, який займається розглядом заявок на діагностику, лікування та реабілітацію. Але часто потік іноземних пацієнтів занадто високий, деякі документи та заявки оформлені неправильно, що значно ускладнює процедуру отримання медичної допомоги. Відділення медичного

туризму при клініці має у своєму штаті юриста, лікаря-консультанта (для оцінки попередньої тактики ведення пацієнта) та представника, який є носієм мови. Після оформлення заявки офіційний представник погоджує із пацієнтом дату прибуття до Ізраїлю. Далі пакет документів пацієнта (медична карта, результати досліджень) передаються консультанту (кейс-менеджеру). Він безкоштовно займається організацією побуту і планом перебування пацієнта в клініці: бронює апартаменти, реєструє на необхідні дослідження та аналізи, здійснює запис до лікаря. В аеропорту пацієнта зустрічає водій, що допомагає скоротити час проходження митниці. Під час консультації лікаря, проходження аналізів консультант невідривно знаходиться поруч із пацієнтом: забезпечує синхронний переклад, допомагає орієнтуватися в будівлі клініки, вирішує всі питання, що виникають [27].

Закони Ізраїлю про недобросовісну медичну практику та відповідальність. В Ізраїлі практикуючий лікар може бути звинувачений у злочинній недбалості, якщо він діяв з необережності або навмисне завдав шкоди пацієнтові під час лікування або при прийнятті рішення щодо необхідності лікування. Ряд юридичних фірм в Ізраїлі обрали своїм напрямком цю область, оскільки випадки злочинної недбалості лікарів дуже складні і вимагають доказів і підтверджуючих думок фахівців, перш ніж говорити про будь-яку компенсацію. Пацієнти, яким потрібна допомога у випадках несумлінної медичної практики та відповідальності лікарів в Ізраїлі, зможуть звернутися до професіоналів цих юридичних фірм. Вони мають значний досвід і професійну компетенцію в цій галузі. Випадки несумлінної медичної практики також можуть включати помилки постановки діагнозу, призначення лікування та необґрунтовані затримки у медичному обслуговуванні.

Популярні напрямки для медичного туризму в Ізраїлі:

1. Лікування онкологічних захворювань. Левова частка медичних туристів приїжджає до Ізраїлю для боротьби з раком. Що не дивно, враховуючи, що вже багато років він утримує лідерські позиції серед країн із високорозвиненою медициною, які ефективно борються з

різними формами онкології. Загальний показник одужання за всіма видами раку серед пацієнтів, які пройшли лікування в Ізраїлі, становить понад 70%. Масштаб затребуваності ізраїльських шпиталів серед онкохворих можна оцінити за кількістю пошукових запитів «медичний туризм Ізраїль онкологія», які б'ють усі рекорди. Місцеві фахівці володіють передовими знаннями та багатим досвідом успішного лікування різних видів раку, включаючи рідкісні та небезпечні. У їхньому арсеналі широкий набір протипухлинних методик – як традиційних, дієвість яких перевірена часом, так і інноваційних, що мають значний терапевтичний потенціал, – а також високотехнологічне лікувально-діагностичне обладнання та інноваційні препарати. Саме в Ізраїлі розроблено метод фотодинамічної терапії раку передміхурової залози. Вона дозволяє виліковувати захворювання без операції. При цьому методі лікування побічні ефекти, порушення ерекції та сечовипускання розвиваються набагато рідше, ніж після операції з видалення простати. В Ізраїлі використовується Гамма-Ніж та КіберНіж. Ці радіохірургічні методи дозволяють руйнувати невеликі новоутворення мозку без розрізів, без болю, без тривалого відновлення. В останні роки КіберНіж також використовується при пухлинах інших локалізацій. Застосовуються і багато інших методів лікування онкологічних захворювань: абляція пухлин, емболізація судин, місцеві види хіміотерапії (інтратекальна, інтраперитонеальна, внутрішньоартеріальна, перфузія кінцівок). В Ізраїлі використовують радіонуклідні методи, таргетну, імунну терапію. Більшість вчасно виявлених онкологічних захворювань повністю виліковуються, і навіть у занедбаних стадіях раку ізраїльським фахівцям вдається досягти збільшення тривалості життя пацієнтів на роки, а то й на десятиліття.

2. Лікування серцево-судинних захворювань. Медичний туризм в Ізраїлі – Шиба та інші клініки підтвердження цього – популярний і завдяки професіоналізму та віртуозності місцевих кардіохірургів, які майстерно

проводять складні втручання на судинах та серці. Використовуючи малотравматичні техніки, вони виконують аортокоронарне шунтування та стентування серцевих артерій, лікують уроджені та набуті вади серця у дітей та дорослих, усувають різні види аритмій, борються з атеросклерозом та іншими небезпечними патологіями.

3. Check Up-діагностика. Ще одна популярна послуга ізраїльських лікарень – експрес-обстеження. Адже відомо, що будь-якій хворобі простіше запобігти, ніж вилікувати. Check Up-діагностика, яка зазвичай займає не більше одного-двох днів і включає комплекс медичних тестів, дозволяє отримати повну картину про стан здоров'я пацієнта і попередити розвиток важких захворювань, включаючи онкологічні, виявивши їх на ранній стадії. Показник достовірності результатів завдяки використанню надточної діагностичної апаратури в ізраїльських лікарнях наближається до 100%.
4. Проведення малоінвазивних втручань. Переважна більшість хірургічних втручань ізраїльські хірурги проводять лапароскопічним методом. Це сучасна техніка, коли операцію виконують мікрохірургічними інструментами через кілька невеликих проколів на тілі. Серед її переваг – висока ефективність при мінімальному травмуванні здорових тканин, знижена крововтрата, практично нульовий ризик післяопераційних ускладнень та швидке відновлення.
5. Лікування безпліддя. У лікарнях Ізраїлю ефективно вирішують проблему чоловічої та жіночої безплідності, використовуючи новітні репродуктивні технології. Так, за кількістю успішно проведених процедур екстракорпорального запліднення країна є світовим лідером – тисячі пар, які зазнавали труднощів із природним зачаттям, завдяки ЕКО в Ізраїлі змогли стати щасливими батьками довгоочікуваного малюка.
6. Лікування захворювань опорно-рухового апарату. Ортопедія – ще один затребуваний напрямок ізраїльських клінік. Місцеві фахівці

вважаються найкращими у лікуванні артриту, артрозу, міжхребцевих гриж, а також у ендопротезуванні суглобів, яке виконують із застосуванням новітніх технологій та високотехнологічного обладнання.

7. Пластична хірургія. В Ізраїль їдуть для виправлення різних дефектів зовнішності – як уроджених, так і набутих унаслідок травм, складних хірургічних втручань чи вікових змін. Тут виконують реконструктивну пластику, всі види підтяжок особи, операції з корекції об'ємів і силуету тіла, зміни розміру або форми грудей, видалення розтяжок і родимок, виправлення деформацій носа та ін.
8. Гематологія. Ізраїль вважається однією з найкращих у світі країн з пересадки кісткового мозку. Тут застосовується алогенна (від донора) та аутологічна трансплантація стовбурових клітин. Використовуються різні варіанти цієї процедури: пересадка може бути виконана від родича або неспорідненого донора, а деяким пацієнтам проводиться трансплантація після низькодозової хіміотерапії, міні-трансплантація (NST або LST), процедури із застосуванням пуповинної крові.
9. Неврологія та нейрохірургія. В Ізраїлі лікують спинальні травми, пухлини та дегенеративні ураження мозку, наслідки черепно-мозкових травм. У лікарні Шибя знаходиться один із найкращих у світі центрів лікування розсіяного склерозу та підрозділ інсульту. У нейрохірургічному центрі Хадасса операції роблять пацієнтам будь-якого віку, у тому числі новонародженим та людям після 80 років. Під час операцій лікарі використовують сучасні установки комп'ютерної навігації. Ці апарати відстежують розташування хірургічних інструментів, тому зводять до мінімуму ризик пошкодити здорові тканини. Для променевої терапії тут використовують апарати, що впливають з точністю до 0,5 мм, порівняно з кількома см у старих установках. Для комплексного обстеження пацієнтів обладнані спеціальні лабораторії, де проводять електроенцефалографію, МРТ як

FLAIR і однофотонну емісійну комп'ютерну томографію (СПЕКТ), щоб отримати найточніше зображення тканин мозку.

10. Офтальмологія. В ізраїльських клініках виконуються операції для лікування катаракти, глаукоми, внутрішньоочкових пухлин, косоокості, проводиться лазерна корекція зору. У найкращих медичних центрах застосовуються нові лазери на лікування вікової макулодистрофії, виконується генетична діагностика захворювань очей. Операції виконуються пацієнтам будь-якого віку, включаючи немовлят.

Вартість лікування в Ізраїлі. Особливістю ізраїльської медицини є її високий рівень за доступних цін. Тому сюди приїжджають пацієнти з різних країн. Жителі країн колишнього Радянського Союзу їдуть до Ізраїлю за якісною медициною. Пацієнти зі США та інших розвинутих держав приїжджають до ізраїльських клінік, щоб заощадити на лікуванні. Більшість медичних туристів із країн Заходу – люди, які не мають медичної страховки, змушені оплачувати своє лікування самостійно [28, с. 336].

У різних клініках різні ціни. В Ізраїлі медичних туристів приймають як приватні, так і державні лікарні. Вартість медичних послуг у державних клініках для іноземних пацієнтів є вищою, ніж для громадян Ізраїлю. Але все ж таки вона нижча, ніж у приватних лікарнях. З іншого боку, у приватних клініках пацієнт може розраховувати на комфортніші умови, зменшений час очікування лікування, можливість вибору лікаря та безліч додаткових послуг.

Таблиця 2.2.1 Приблизна вартість процедур та операцій в Ізраїлі

Процедура (операція)	Середня вартість в Ізраїлі
Штучне запліднення	9 200 \$
Аортокоронарне шунтування	25 000 \$
Лікування варикозного розширення вен	9 800 \$
Лазерна конізація шийки матки, включаючи біопсію	6 500 \$

Продовж. табл. 2.2.1 Приблизна вартість процедур та операцій в Ізраїлі

Корекція міжхребцевої грижі	18 000 \$
Видалення пухлини молочної залози з наступною пластикою грудей	21 500 \$
Лікування простатиту	3 700 \$
Пересадка кісткового мозку з підбором донора	150 000 \$
Видалення катаракти	3 700 \$
Ринопластика	4 500 \$

Краще звертатися до тих клінік, які мають у своєму розпорядженні найкращих лікарів, новітнє обладнання, використовують сучасні методи лікування. Список провідних медичних закладів Ізраїлю:

Медичний центр імені Сураски (Лікарня Іхілов). Вибраний журналом Newsweek як одна з найкращих клінік світу. Є науковою базою Тель-Авівського університету. Річний бюджет клініки оцінюється приблизно 250 мільйонів доларів. У складі комплексу є дитяча лікарня, пологовий будинок, реабілітаційний центр, а також п'ятизірковий готель для іноземних пацієнтів. Центр має сертифікат ISO та отримав міжнародну акредитацію JCI, пройшовши 1280 із 1300 оціночних тестів.

Медичний центр Шиба. Це великий комплекс з 150 клінік. Щорічно приймає понад 1 мільйон пацієнтів. Тут розташований найбільший у Європі центр трансплантації кісткового мозку. Клініка Шиба є Національним ізраїльським центром з лікування раку, глаукоми, аутоімунних хвороб, опіків, спинальних травм, гемофілії, кістозного фіброзу та вірусних захворювань. У 2019 році клініка була визнана журналом Newsweek однією з десяти найкращих у світі, а також провідним центром у галузі медичної науки та біотехнологічних інновацій.

Лікарня Ассута. Найбільша клініка, в якій щороку обслуговується понад мільйон пацієнтів, проводиться понад 100 тисяч операцій, понад 10 тисяч процедур ЕКЗ.

Медичний центр імені Іцхака Рабіна. До його складу входить госпіталь Бейлінсон, дитяча лікарня Шнайдер, інститут генетики Реканаті та онкологічний центр Давідоф. Медичний центр обслуговує щороку понад 150 тисяч пацієнтів. У ньому працює понад тисячу лікарів. Основні напрямки: онкологія, трансплантологія, генетика.

Університетський медичний центр Хадасса. Знаходиться в Єрусалимі. Тут обладнано 30 операційних, працює понад 700 лікарів. Основні напрямки: кардіохірургія, ортопедія, нейрохірургія, онкологія, гінекологія, пластична хірургія [29].

Досягнення медицини Ізраїлю. Популярність ізраїльської охорони здоров'я цілком зрозуміла: фахівці клінік Ізраїлю досягли приголомшливих успіхів у сфері онкології, кардіології, нейрохірургії, трансплантації внутрішніх органів, а також деяких інших галузях медицини.

Бурхливий розвиток переживають в Ізраїлі методи хірургічного лікування різних патологій. Наприклад, у 2010 році в одному з ізраїльських медичних центрів провели унікальну операцію з пересадки донорської нирки від людини з однією групою крові пацієнту з іншою групою крові. Величезним попитом у іноземців користується ізраїльська ортопедія (особливо послуги ендопротезування суглобів) – можна сказати, що в області хірургічних операцій на суглобах ізраїльським медикам немає рівних, особливо якщо врахувати той факт, що ціни на медичні послуги в Ізраїлі нижчі, ніж у інших розвинених у медичному відношенні країнах.

Ізраїль вважається одним із найкращих варіантів за співвідношенням ціни та якості. Декілька причин, чому варто відправитися на лікування саме в Ізраїль:

- Найвагоміша перевага, яка і визначає вибір – оптимальне співвідношення якості та вартості лікування. Високий рівень медицини, яка нітрохи не гірша, ніж у США та Західній Європі, але при цьому ціни на лікування на 20-100% нижчі, ніж в інших високорозвинених країнах, дозволяє Ізраїлю успішно конкурувати з основними учасниками цього ринку.

- Ефективність лікування в ізраїльських клініках досить висока – понад 65% іноземних пацієнтів, які пройшли лікування в Ізраїлі, залишають нашу країну, задоволені результатами лікування, 80% з них досягають повного одужання або принаймні покращення свого стану.
- Унікальний клімат Ізраїлю особливо сприятливий для лікування деяких захворювань, насамперед, дерматологічних, ортопедичних, респіраторних.
- Для іноземних громадян можливе спілкування основними міжнародними мовами – англійською та російською, майже всі ізраїльтяни добре знають англійську мову, третина населення країни мають радянське походження та знають російську мову. Для туристів із країн СНД існує російськомовна інфраструктура – кафе, магазини, періодичні видання, телевізійні передачі російською – все це знижує мовний бар'єр для тих, хто приїжджає.
- У 2019 році Ізраїль посів шосте місце у щорічному індексі ефективності охорони здоров'я Bloomberg. Ця країна піднялася на одну позицію, порівняно з 2018 роком.
- У рейтингу Міжнародного центру дослідження охорони здоров'я (IHRC) Ізраїль посідає перше місце за якістю медичних послуг серед 41 країни світу.
- Ізраїльські лікарі вважаються одними з найкращих у світі. Вони стажуються не лише у місцевих лікарнях, а й у США та Європі. Загальний термін навчання та стажування становить 12-13 років.
- Пацієнтів обстежують та лікують на новітньому устаткуванні. У провідних ізраїльських клініках використовують навігаційні комп'ютеризовані системи O-ARM, робот-помічник Da Vinci для проведення операцій, установка для хірургічних втручань на хребті SpineAssist, пристрій IRE NanoKnife.

- Використання лікарських препаратів нового покоління, що мають значно меншу кількість побічних ефектів [30].

2.3. Санаторно-курортне лікування в країні

Дуже затребуваним є лікування в Ізраїлі для мешканців Західної Європи та країн СНД. Медицина Ізраїлю заслужено вважається однією з найкращих та передових у світі. Її виділяють у зв'язку з великою кількістю проведених і нових наукових і технологічних розробок у медицині. Дослідження ізраїльських лікарів висвітлюються у найбільш значних та відомих журналах.

На підставі цього в медичних центрах та санаторіях Ізраїлю використовують найпередовіші методи лікування різних захворювань. Репутація лікарів та рівень медицини в цій країні визнані найвищими у світі, тому сюди прагне велика кількість не лише пацієнтів, а й людей, які бажають поєднати чудовий відпочинок із курортно-санаторним лікуванням.

Санаторно-курортне лікування – це цілий розділ медицини, що поєднує такі методи лікування та догляду за пацієнтами, як бальнеологію, фізіотерапію, нутріціологію, ЛФК та масаж. При цьому всі процедури проводяться в умовах курортної зони, перебування в якій вже благотворно впливає на стан людини, а також сприяє відновленню фізичних сил та психологічної рівноваги. Говорячи про санаторно-курортне лікування не можна не згадати про те, що в даний час практично немає галузі клінічної медицини, що не користується можливостями цього методу. Захворювання опорно-рухової системи, внутрішніх органів та суглобів, жіночої та чоловічої репродуктивної системи, хронічні хвороби органів дихання у дітей та дорослих, а також багато інших розладів – з успіхом лікуються, сануються та переходять у стадію стійкої ремісії завдяки методам санаторно-курортного лікування [31].

У виборі санаторію можна керуватися як рекомендаціями спеціалістів, так і власними уподобаннями. Більшість санаторіїв Європи надають широкий спектр послуг:

- Лікувальні ванни (хвойні, радонові, сірководневі, миш'яковисті)
- Мінеральні питні води
- Косметичний та лікувальний масаж
- Аромотерапію
- Грязелікування

Крім лікувальних процедур, сучасні санаторії надають послуги косметолога та спеціаліста зі здорового харчування та корекції ваги.

Мертве море – найпопулярніший лікувальний курорт країни. Загалом там працює понад десять дерматологічних закладів, вони успішно лікують багато шкірних захворювань, артропатії та хронічні артрити. Для лікування там використовують воду самого озера та прибережних гарячих джерел, а для косметичних процедур застосовують місцеву зелену глину.

Мертве море насичене корисними мінералами: склад води включає 30% корисних солей та мінералів, що благотворно впливають на шкіру. Чисте повітря, багате на кисень, цілюще впливає на дихальну систему. Мінеральні води, які приймають внутрішньо та використовують для ванн для лікування захворювань шкіри, неврозів, серцево-судинних хвороб. Грязі Мертвого моря славиться благотворним впливом на опорно-рухову систему, застосовують їх як засіб боротьби з псоріазом та іншими системними захворюваннями. Навіть сонячні промені тут не впливають на організм.

Позбутися втоми, безсоння та стресів, а також зміцнити імунітет можна у Тверії. Ще там лікують захворювання опорно-рухового апарату, шкірні та респіраторні захворювання, знімають болі у спині та суглобах. Головний лікувальний фактор – місцеві гарячі джерела.

За захворювання дихальних шляхів, у тому числі астму та бронхіти, лікують в Арадї. Цей курорт також рекомендований хворим на псоріаз, артрит, шкірні та нервові розлади. Методи лікування: грязьові аплікації, косметичне очищення обличчя та тіла, масаж, антистресова терапія, заспокійливі ванни.

На курорті Ейн-Бокек відкрито центр натурального лікування хвороб суглобів та шкірних захворювань, у тому числі псоріазу та екземи. Недалеко від

цього курорту протікає єдиний в Ізраїлі струмок, що містить з'єднання селену - антиоксидант, що підвищує імунітет.

Ейн-Геді - курорт, відомий своїми сірчаними купальнями. Там лікують ЛОР-патології, псоріатичний поліартрит, захворювання органів дихання та шлунково-кишкового тракту, серцево-судинні захворювання, а також запальні захворювання суглобів та хребта [32].

Поєднувати відпочинок та лікування у санаторіях Ізраїлю – країни з унікальними кліматичними умовами – чудове рішення, про що свідчать відгуки пацієнтів. Оздоровчі комплекси лікують різноманітні захворювання.

Дуже популярний провідний курортний центр світу «Хамей Тверія», розташований на озері Кінерет. Він відомий 17 гірськими мінеральними джерелами, що благотворно впливають на кровоносну та нервову системи. Склад цих джерел знімає біль, запалення та м'язову напругу. Тут пропонується великий вибір лікувальних та косметичних процедур.

Курортний комплекс «Хамей Гааш». Фешенебельний курортний комплекс знаходиться в тихому мальовничому місці в кібуці Гааш, в затишному сільському куточку, що потопає в зелені, за півгодини їзди від Тель-Авіва. Тут можна сховатися від міської метушні, відпочити та відновити життєві сили.

Кібуц Гааш – відомий бальнеологічний курорт Ізраїлю. Термомінеральні джерела було знайдено тут у процесі пошуку нафти у 80-х роках. XX століття. Місцеві мінеральні води містять від 10 до 50 мг/д сірководню, тобто. є слабосульфідними. Їхні лікувальні властивості визнані фахівцями всього світу.

Показання для відпочинку:

- хронічна втома та стрес;
- часті респіраторні захворювання;
- порушення кровообігу;
- болі в спині та суглобах;
- шкірні захворювання.

Курортний комплекс «Хамей Гааш» - чудове місце для проведення високоефективних косметологічних процедур, що омолоджують. Він включає:

- кілька басейнів з термомінеральною водою з температурою 36-40°C;
- басейн зі струменями термальної води;
- гідромасажний центр;
- волога та суха сауни;
- сучасний SPA-центр із різноманітними лікувально-оздоровчими процедурами, що здійснюються під керівництвом досвідчених спеціалістів-фізіотерапевтів;
- напіволімпійський плавальний басейн;
- дитячий басейн (жабник).

При курортному комплексі «Хамей Гааш» є також просторі для проведення урочистих заходів, кашерний ресторан і кафе з великим вибором молочних страв. Курортний комплекс пропонує різні пакети відпочинку, що включають такі види процедур:

- гідротерапія (лікувальні термомінеральні ванни з температурою 36-40°C та лікувальні душі);
- різноманітні масажні процедури (включаючи водний масаж, шведський масаж, масаж гарячим камінням);
- рефлексотерапія;
- аромотерапія;
- грязьові процедури;
- шиацу;
- пілінг;
- дієтичне харчування.

Лікувально – оздоровчий комплекс «Хамей Тверія». Він знаходиться в місті Тверія, на західному березі Тиверіадського озера (Кінерет). Як один з провідних курортних центрів Ізраїлю і всього Близького Сходу, комплекс пропонує чудові можливості для оздоровлення.

Про лікувальні джерела Тверії згадується ще у творах римського історика Флавія та у священних писаннях. У XVIII столітті тут було засновано місто, і туристи з усієї Європи почали приїжджати до цих місць для оздоровлення.

Унікальний клімат Мертвого моря разом з термальними джерелами Тверії сприятливо впливають на нервову систему, позбавляючи стресів і безсоння, лікують шкірні та респіраторні захворювання, зміцнюють імунітет, знімають болі, запалення та м'язову напругу.

На території курорту знаходяться 17 джерел, що б'ють із глибини 2 000 метрів. Вони характеризуються високим вмістом натрію, броду, кальцію, хлору, фтору, сірководневих сполук – всього вони містять близько 100 мінеральних складових, що надають воді цілющі властивості. Температура термальних вод, що виходять поверхню, близька до 60°C. При використанні термальної води у ваннах, басейнах та джакузі вона охолоджується до 37-28°C. Лікувальними властивостями (антисептичними та протизапальними) також насичені грязі «Пилома», що є осадками вулканічного походження, винесеними на поверхню.

Лікувально – оздоровчий комплекс «Хамей Тверія» розпочав свою роботу у 1929 році. За роки роботи комплекс значно розширився. Сучасний комплекс включає:

- комплекс термальних басейнів (криті та відкриті);
- джакузі,
- басейн з прісною водою (підігрівається взимку),
- дитячий басейн (жабник),
- фінську сауну з сухою парою,
- центр лікувального масажу з кількома масажними кабінетами,
- грязелікарню,
- індивідуальні термальні та грязьові ванни;
- тренажерний зал.

Територія комплексу схожа на квітучий сад із акуратними зеленими галявинами. Атмосфера гармонії та спокою створює прекрасні умови для відновлення сил та оздоровлення. Лікувально – оздоровчий комплекс «Хамей Тверія» оснащений усім необхідним для обслуговування інвалідів. Послуги:

- лікувальні гарячі мінеральні ванни;
- кисневі ванни;

- різні види масажу (класичний, підводний, шведський, масаж гарячим камінням);
- фізіотерапія апаратна;
- процедури альтернативної медицини (ароматерапія, рефлексотерапія);
- косметичні процедури.

Готель Ein Gedi Resort 4*. Він знаходиться в одному з наймальовничіших районів Ізраїлю, в зоні заповідника Ейн Геді, на території Ботанічного саду з 900 видів рослин, в т.ч. екзотичних, з печерами та водоспадами. Готель розташований в безпосередній близькості від узбережжя Мертвого моря, за 140 км від аеропорту Бен Гуріон і за 90 км від Єрусалиму.

Комплекс має власний гальковий пляж із парасольками, лежаками та шезлонгами. На пляжі є масажні душові кабінки, де до послуг відпочиваючих – термомінеральна вода та цілющі грязі Мертвого моря. Готель Ein Gedi Resort 4* - ідеальне місце для сімейного відпочинку та оздоровлення.

Ейн Геді – одне з найцікавіших місць в Ізраїлі – унікальний заповідник дикої природи, а також місце зосередження історичних та археологічних пам'яток (поселення виникло близько 7 століття до н.е.). Крім того, Ейн Геді славиться своїми лікувальними мінеральними джерелами. Вода джерел має постійну температуру 38 градусів, що ідеально підходить для релаксації, відпочинку та накопичення енергії. З усього світу сюди приїжджають тисячі туристів, щоб покупатися в солоному Мертвому морі, подихати чистим повітрям, насиченим йодом та бромом, насолодитися чудовим кліматом, а також скористатися місцевими мінеральними водами та цілющими грязями. На думку National Geographic, Ейн Геді – це одне з десяти місць на планеті, які обов'язково рекомендуються для відвідування.

Показання для перебування в Ейн Геді:

- шкірні захворювання (псоріаз, екзема, нейродерміт та ін.),
- захворювання бронхо-легеневої системи (хронічний бронхіт, пневмонія, бронхіальна астма),
- ЛОР-патології (хронічний риніт, отит, тонзиліт, ларингіт та ін.),

- захворювання опорно-рухового апарату (ревматизм, артрози, остеохондроз, наслідки травм),
- серцево-судинні захворювання,
- захворювання шлунково-кишкового тракту,
- алергічні захворювання.

В якості лікувально-оздоровчих процедур гостям готелю пропонуються:

- сірководневі ванни з термомінеральною водою в кондиціонованому приміщенні (є можливість роздільного купання чоловіків і жінок);
- сеанси грязелікування,
- сеанси масажу,
- аюрведа,
- косметичні процедури для догляду за шкірою [33].

Висновки до 2 розділу

Медичний туризм в Ізраїлі – одна з найбільш значних галузей місцевої економіки, що прогресивно розвивається. З кожним роком послуги ізраїльської медицини, визнаної однією з найефективніших у світі, стають все більш популярними серед іноземних громадян, які бажають лікуватися за кордоном. Що не дивно, враховуючи високий професіоналізм та багатий досвід ізраїльських лікарів, оснащеність місцевих клінік найсучаснішим лікувально-діагностичним обладнанням, доступ до новітніх медичних технологій та бездоганний сервіс.

Для десятків тисяч людей з усього світу, які обирають лікування в Ізраїлі, медичний туризм – це можливість отримати високопрофесійну лікарську допомогу за розумні гроші. А в деяких випадках – і єдиний шанс на порятунок, адже не секрет, що ізраїльські лікарі успішно борються з багатьма важкими захворюваннями, які в інших країнах визнані невиліковними. Сьогодні пацієнтів-іноземців приймають понад півсотні медустанов країни – як приватних, так і державних.

РОЗДІЛ 3. Розробка та просування медичного туру Україна Ізраїль

3.1 Маршрут та програма медичного туру

Метою свого медичного туру до Ізраїлю я обрала розгорнуту діагностику "Чек-ап", яка виявляє різні захворювання на ранніх сроках. Усі перевірки та аналізи проводяться з використанням сучасної медичної апаратури та інноваційними розробками у поєднанні з найвищим стандартом обслуговування. Крім аналізів та обстежень пацієнту пропонуються консультації у висококваліфікованих спеціалістів різних профілів лікарської діяльності.

Я обрала головною метою авторського медичного туру діагностику, бо вважаю, що проходження обстеження – базовий принцип доброго самопочуття. Це максимально ефективний шлях до збереження здоров'я, запобігання хворобі та інвалідності.

Дестинацією свого туру я обрала курорт на Мертвому морі, аби поєднати діагностику з профілактикою різних типів захворювання. У цьому морі на літр води припадає 320 г солей. У ній міститься йод та велика кількість унікальних елементів: хлорид магнію, хлорид натрію, хлорид кальцію, хлорид калію – при малій кількості сульфатів. Популярність курортів обумовлена також кліматичною специфікою району: тут висока температура (35-40°C), низька вологість, чисте повітря. Все це у поєднанні з купанням у солоній мінералізованій воді та грязьовими спа-процедурами надає позитивний ефект на організм: прискорюється метаболізм, розслаблюються м'язи, зміцнюються суглоби, шкіра очищається та насичується корисними мінералами.

Цілющі властивості Мертвого моря відомі людству вже кілька тисяч років, навіть у давнину вони залучали царів та імператорів від Ірода до Клеопатри. І в наші дні тисячі людей з усіх куточків світу приїжджають сюди заради цілющого впливу цього місця.

Рис. 3.1.1 Мертве море на мапі Ізраїлю [36]

Оздоровчо-косметичні центри в готелях (SPA) пропонують великий вибір процедур для тих, хто хоче покращити самопочуття та зміцнити здоров'я. Це класичний тайський масаж, масаж шияцу, грязьове обгортання, рефлексологія, лікувальні ванни з ароматичними оліями або з мінеральними та сольовими добавками, сірководневі ванни, інгаляція на основі мінералів Мертвого моря, косметичний пілінг тіла, косметичні комплекси.

Дати туру: 03.08.2022 – 09.08.2022

Тур призначен на групу з 6-ти осіб (можливо більше).

Маршрут туру: Одеса – Кишинів – Тель-Авів – Яффа – Вифлеєм – Єрусалим – Ейн-Бокек – Тель-Авів – Кишинів - Одеса.

Займає тур 7 днів та 6 ночей.

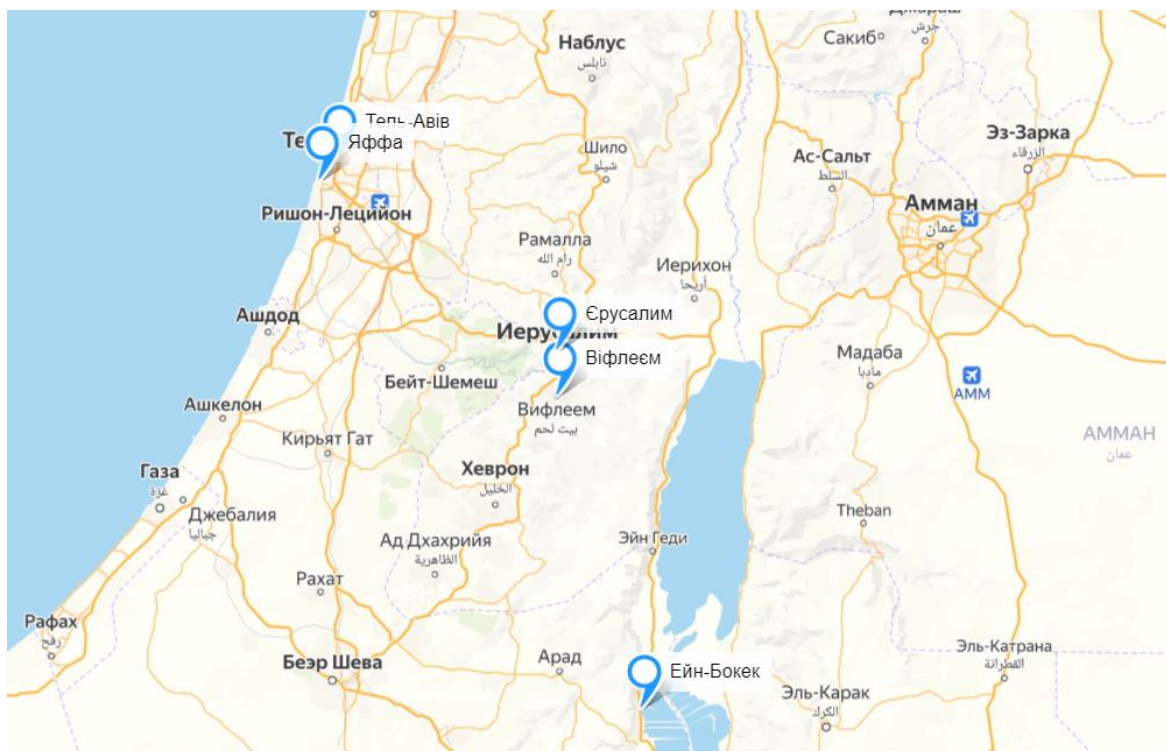

Рис. 3.1.2 Маршрут медичного туру «Check up» в Ізраїлі [складено авторами]

Програма туру

День 1. Медичний тур розпочнеться виїздом з Одеси о 13:07 (Автовокзал "Привоз", пл. 3) до Кишинева, прибуття до Молдови о 18:00 (Автовокзал "Північний", вул. Каля Мошілор, 2/1). Автобусний рейс займає 4 год 53 хв. У Кишиневі туристів зустрічає наш гід з табличкою та туристи пересаджуються до комфортабельного автобусу, який везе на ночівлю до готелю.

День 2. На другий день о 3:30 ранку туристів забирає трансфер та везе до аеропорту Кишинева. Виліт до Тель-Авіву о 5:20 ранку. Прямим рейсом на крилах Air Moldova ми летимо до міста Тель-Авів (аеропорт імені Бен-Гуріона). Прямий авіа рейс Кишинів - Тель-Авів займає 2 год 45 хв. Прибуття до Ізраїлю о 8:05 ранку. В Тель-Авіві туристів зустрічає наш гід з табличкою та туристи пересаджуються до комфортабельного автобусу, який везе до готелю. Розміщення та відпочинок. О 13:00 вирушаємо на екскурсію Тель-Авівом та древнім містом Яффа (півдня). Назва "Тель-Авів" означає "Холм Весни". Історія перших кварталів. Яффа - прогулянка старим містом: церква Святого Петра,

камінь Андромеди, місце будівництва Ноевого ковчега, порт. Ввечері о 19:00 повернення до готелю та вечеря. Вільний час.

День 3. 08:00 - сніданок у готелі. О 09:20 вирушаємо на Check-Up діагностику (обстеження у медичному центрі Top Clinic Ichilov). Медичний висновок за результатами обстеження буде надіслано на вказану туристом електронну або поштову адресу. Обстеження займає більшу половину дня, так як включає різні аналізи. Ввечері повернення до готелю та вечеря. Вільний час.

День 4. 08:00 - 10:00 - сніданок у готелі. В 11:00 вирушаємо на екскурсію по Віфлеєму та Єрусалиму. Віфлеєм – місто, де пройшли дитинство та юність царя Давида-Псалмоспівця, Церква Різдва Христового на місці народження Сина Божого Ісуса Христа, Ікона Вифлеємської Божої Матері, Марія, що тримає на руках немовля Христа, осяяна усмішкою материнської радості. Більше жодна ікона не має лику усміхненої Богородиці. Молочний Грот, згідно з переказами, тут на шляху до Єгипту рятувалися від воїнів царя Ірода Святе Сімейство. Поверх печери стоїть церква Молочного грота. Єрусалим – місто біблійне та святе, відзначене Присутністю Божою. Там ми побачимо: Олеонську гору (Олійна гора), годинницю Вознесіння "Стопочка", Гефсиманський сад, Храм моління про Чашу (Храм Всіх Націй), Гробницю Богородиці в церкві Могили Святого Сімейства, Храм Воскресіння (Храм Гробу Господнього), Голгофа, Камінь Миропомазання. Ввечері о 19:00 повернення до готелю та вечеря. Вільний час.

День 5. 08:00 - сніданок у готелі. О 09:20 на нас чекає подорож до Мертвого моря, а саме в Ейн-Бокек. Відпочинок на пляжі. Сонячні ванни на узбережжі можна приймати протягом усього світлового дня. Справа в тому, що там через природні обставини не можна обгоріти. Ввечері о 19:00 повернення до готелю та вечеря. Вільний час.

День 6. 08:00 - 10:00 - сніданок у готелі. Вільний час. Вечеря та ночівля в готелі.

День 7. Трансфер о 07:00 до аеропорту Тель-Авіва. Виліт о 09:00. Прямим рейсом на крилах Air Moldova ми летимо до міста Кишинєва. Рейс Тель-Авів -

Кишинів займає 2 год 45 хв. Прибуття до Молдови в 11:45. У Кишиневі туристів зустрічає наш гід з табличкою та туристи пересаджуються до комфортабельного автобусу, який везе до Автовокзалу "Північний" (Кишинів). Виїзд з Молдови до Одеси о 14:40. Автобусний рейс займає 5 год 20 хв. Прибуття до Одеси в 20:00. Закінчення туру.

3.2. Розрахунок вартості туру з урахуванням 8-денного відпочинку

Медичний тур «Чек ап» до Мертвого моря займатиме 7 днів з відпочинком та діагностикою та 6 ночей у комфортабельних готелях.

Рис. 3.2.1 Авторейс Одеса – Кишинів [38]

Рис. 3.2.2 Авторейс Кишинів – Одеса [39]

Розрахунок вартості медичного туру на 1 людину:

Автобусні рейси: Одеса – Кишинів – Одеса – 40 EUR

Авіа: Кишинів – Тель-Авів – Кишинів + ручна поклажа (компанія Air Moldova) – 699 EUR

Розміщення у готелі BACHUSO 4* в двомісному номері в Кишиневі (1 людина у 2-місному номері / 1 ніч) – 25 EUR

Розміщення у готелі Metropolitan Hotel 4* в двомісному номері в Тель-Авіві (1 людина у 2-місному номері / 5 ночей, в вартість входять сніданки+вечері) – 974 EUR

Медична страховка – 30 EUR

Трансфер в комфортабельних автобусах на протязі усього туру – 165 EUR

Екскурсія Тель-Авів+Яффа – 60 EUR

Екскурсія Віфлеєм+Єрусалим – 90 EUR

Вхідний білет до курорту Мертвого моря – 20 EUR

Check-Up діагностика у медичному центрі Top Clinic Ichilov – 900 EUR

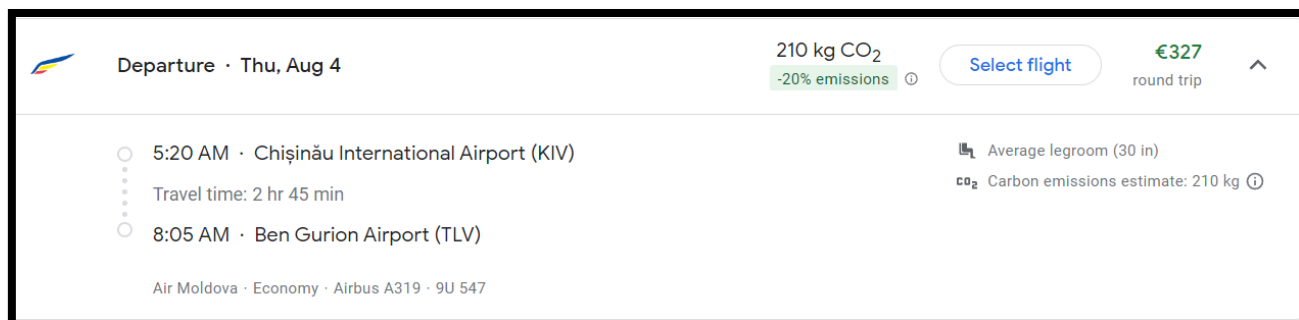

Рис. 3.2.3 Авіарейс Тель-Авів – Кишинів [40]

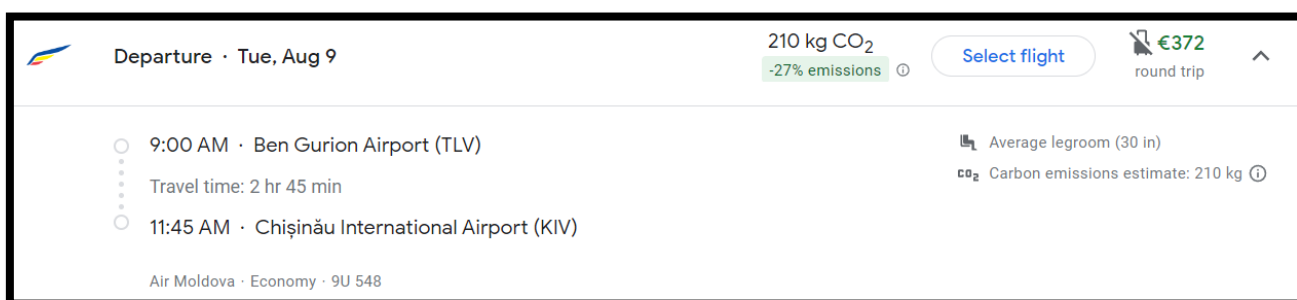

Рис. 3.2.4 Авіарейс Кишинів – Тель-Авів [41]

При підрахунку витрат складаються: транспортні витрати + витрати на проживання з харчуванням + витрати на екскурсії + витрати на страховку + витрати на медичне обстеження. Отже, витрати становитимуть на 1 особу: 3003 EUR.

Собівартість – сума всіх витрат за розробку туру (послуги).

Ціна – грошове вираження вартості туристського продукту чи послуги, через яку турфірма готова продавати ці тури, послуги.

Прибуток туроператора у вартості туру враховується відповідно до рентабельності (норми прибутку). Планова норма прибутку становитиме 15% від повної собівартості туру.

Прибуток туроператора на 1 особу складе: 450 EUR.

Кінцева вартість туру на 1 особу: 3003 EUR + 450 EUR = 3453 EUR

Вартість туру включає:

- Автобусні квитки Одеса – Кишенів – Одеса
- Авіаквитки Кишенів – Тель-Авів – Кишенів
- Груповий трансфер на протязі усього туру;
- Проживання у готелях;
- Харчування: сніданки та вечері;
- Медична страховка;
- Чек ап діагностика у передовій клініці Ізраїлю;
- Дві екскурсія та подорож до Мертвого моря.

У вартість не входить:

- особисті покупки (сувеніри, одяг тощо).
- додаткові оздоровчі та лікувальні процедури.

План профілактичного обстеження у жінок:

- повний огляд терапевта із виміром артеріального тиску;
- аналізи крові - загальний та біохімічний з визначенням функцій печінки, нирок, щитовидної залози, рівня цукру, глікованого гемоглобіну, ліпідного профілю та С-реактивного протеїну;
- аналіз сечі;
- визначення прихованої крові в калі у пацієток старше 50 років для раннього виявлення раку товстої кишки;
- аналіз крові на ВІЛ (за бажання пацієнтки або за наявності показань);
- обстеження серця: ЕКГ у спокої та при фізичному навантаженні (ергометрія) із висновком кардіолога;
- консультація офтальмолога з визначенням гостроти зору, внутрішньооковоого тиску, оглядом передньої камери ока та окового дна;
- перевірка функції легень (спірометрія);
- оцінка фахівцем гостроти слуху;

- для пацієнток, що палять – комп'ютерна томографія легень з низькою дозою опромінення.

План профілактичного обстеження у чоловіків:

- повний огляд терапевта із виміром артеріального тиску;
- загальний та біохімічний аналізи крові з визначенням цукру, функцій нирок, печінки, щитовидної залози, ліпідного профілю та С-реактивного протеїну;
- аналіз сечі;
- визначення прихованої крові у калі у пацієнтів старше 50 років для ранньої діагностики раку товстої кишки;
- аналіз на глікований гемоглобін для раннього виявлення цукрового діабету навіть за нормального рівня глюкози крові;
- простатспецифічний антиген для ранньої діагностики раку простати у чоловіків віком понад 40 років;
- аналіз на ВІЛ (за бажання пацієнта чи за наявності показань);
- ЕКГ у спокої та при фізичному навантаженні (ергометрія) для оцінки роботи серця, виконується спеціалістом-кардіологом;
- консультація окуліста з оглядом передньої камери ока, очного дна, визначенням гостроти зору та внутрішньоочного тиску;
- оцінка функції легень (спірометрія);
- огляд лікаря з визначенням гостроти слуху;
- у курців або за необхідності – комп'ютерна томографія легень із низькою дозою опромінення.

Після завершення обстеження пацієнтові видаються вичерпні рекомендації щодо профілактики захворювань та медичного висновку про стан здоров'я.

3.3 Просування туру

Головною метою рекламної кампанії турпроекту є впровадження ринку нової послуги і як наслідок збільшення продажів.

Завдання рекламної кампанії:

- залучити нових споживачів;
- сформувати ставлення до турпродукту;
- стимулювати збут послуги.

Головна ідея рекламної кампанії - унікальність даного туристського продукту. Цільова аудиторія туру:

1. Ресторатори, сомельє, дегустатори, ресторанні критики.
2. Корпоративні клієнти. Така подорож - відмінний тимблдінг.
3. Сімейні пари.
4. Істинні гурмани, для яких страва - щось більше, ніж просто їжа. Для них це спосіб познайомитись з новим унікальним продуктом.
5. Представники туристських компаній, які прагнуть дізнатися більше про гастрономічний туризм і почати продавати гастротури клієнтам.

Одними з найефективніших видів реклами в інтернеті є пошуковий маркетинг та Emailмаркетинг.

Рядок пошуку є відправною точкою шляху покупця. Після введення пошукового запиту користувачі найчастіше переглядають лише першу сторінку видачі. Пошуковий маркетинг спрямований на те, щоб сайт компанії потрапляв на верхні позиції в списку як органічним, так і платним способом.

Переваги Emailмаркетингу в тому, що це найменш нав'язливий канал реклами, оскільки клієнти добровільно підписуються на розсилку від цікавої компанії.

Працюючи із соціальними мережами, передусім планується запуск таргетованої реклами, для пошуку цільових клієнтів. Найбільш підходящими майданчиками для такої реклами в українському інтернет-просторі є Instagram і Facebook [34].

Таблиця 3.3.1 Найвідвідуваніші сайти в Україні станом на листопад 2021

№	Назва сайту	Охоплення, %
1	Google.com	92,7
2	Youtube.com	66,5
3	Facebook.com	49,7
4	Wikipedia.org	47
5	Rozetka.com.ua	46,4
6	Olx.ua	37,7
7	Prom.ua	37,1
8	Ukr.net	30,1
9	Instagram.com	29,9
10	Next.privat24.ua	27

Facebook — найбільша соцмережа, що почала працювати в 2004 році як мережа для студентів деяких американських університетів. Facebook належить корпорації Meta Platforms. Засновником та головою сервісу є Марк Цукерберг. У червні 2017 року кількість українських користувачів Facebook різко зросла після заборони російських інтернет-ресурсів, серед яких соціальні мережі Однокласники та ВКонтакте. На сьогодні аудиторія Facebook в Україні становить 16 млн. активних користувачів.

Можливості реклами на Facebook:

- Вибір різних місць розміщення. Просуваючи публікацію, можна вказати, чи є бажання розмістити рекламу в Instagram на додаток до Стрічки Facebook на мобільних пристроях та ПК. При створенні реклами на Facebook також можна вибирати такі місця розміщення, як місце збоку від Стрічки Facebook, Messenger, історії в Instagram, моментальні статті та Audience Network.
- Використовування конкретної мети реклами. Вибравши ціль реклами на ранніх етапах її створення, можна запустити той тип кампанії, який найкраще відповідає бізнес-завданням. Публікації, що просуваються,

дозволяють зосередитися на кліках на сайт, залученості для Сторінки та просуванні місцевої компанії. Створювати рекламу та керувати нею також можна за допомогою мобільної програми Ads Manager.

- **Управління креативами.** В Ads Manager можна розробити рекламу на Facebook, яка максимально відповідатиме поставленим цілям. Наприклад, можна створити рекламу з кільцевою галереєю, вказати відповідні описи та додати кнопку заклик до потрібної дії. Це лише деякі з варіантів креативів та параметрів форматування в Ads Manager, які недоступні під час просування публікації зі своєї сторінки.

- **Використовування розширених можливостей націлення.** При просуванні публікацій можна налаштувати націлення реклами за інтересами, віком та статтю. Таким чином можна охопити людей, яким з великою ймовірністю будуть цікаві товари чи послуги компанії. Створюючи рекламу на Facebook, можна використовувати розширені інструменти, які дозволяють створити частково збігаються аудиторії, схожі аудиторії і т.д.

Instagram має всю необхідну функціональність, особливо, коли профіль ведеться в режимі бізнес-аккаунта, так як є доступ до статистики, такий, як залученість, охоплення і т.д. Також завдяки функції Директ досить зручно спілкуватися з потенційними споживачами. А використання хештегів полегшує пошук необхідної інформації.

Користувачі Instagram – одні з найлояльніших по відношенню до брендovаних облікових записів. Вони не лише підписуються на цікаві їм компанії, але й не шкодують «лайків» та коментарів на цікаві їм пости. Цей ресурс досить молодий та популярний, реклама тут дуже ефективна.

Про ефективність свідчить статистика:

- соц. мережа налічує 500 мільйонів активних користувачів;
- щодня на сторінках з’являється 80 мільйонів нових фотографій;
- 75% користувачів - не жителі США, а представники інших країн;
- згідно зі статистикою, за останні півроку, половина нових користувачів прийшла з Європи та Азії;

- Instagram користуються 14 млн. українців.

Головною складовою успіху в Instagram є візуал профілю. Саме гармонійні, красиві фотографії в обліковому записі закликають потенційну аудиторію. Отже, при просуванні гастрономічного туру слід приділити велику увагу «смачним» фотографіям, які дозволять користувачам забажати бути частиною історії, яку транслює фото.

Також буде розроблено рекламний поліграфічний матеріал для офісу турфірми.

У поєднанні з грамотним механізмом поширення рекламна поліграфія є потужним і ефективним маркетинговим інструментом. Однією з найважливіших переваг рекламної поліграфії є тривалий час взаємодії з потенційним споживачем. Будь-який поліграфічний носій (буклет, листівка, плакат тощо) фактично є зберігачем інформації.

За даними численних маркетингових досліджень встановлено, що найефективніший контакт із рекламою безпосередньо перед покупкою товару. Тому наявність такого матеріалу в офісі турфірми позитивно вплине на потенційних покупців [35].

Висновки до 3 розділу

Люди обирають програму Чек ап в Ізраїлі, щоб пройти комплексне обстеження і переконатися, що вони мають гарне здоров'я, а їхньому самопочуттю ніщо не загрожує. Пацієнти прагнуть виключити ризик розвитку небезпечних захворювань, коли погано почуваються і не можуть знайти причини цього.

Використовуючи щорічні тести для виявлення патологій або підтвердження їх відсутності, людина вживає заходів, щоб прожити довге та здорове життя. В результаті обстеження враховуються всі фактори: вік, спадковість, спосіб життя та інші. На підставі отриманої інформації та результатів діагностики пацієнт отримує рекомендації на наступний період. В Ізраїлі для обстеження є все необхідне.

Поєднати медичний туризм із лікувальним відпочинком – найкраща ідея. Особливо коли поруч із «Меккою медицини» знаходиться цілюще та усім відоме Мертве море. Сюди з року в рік приїжджають тисячі туристів, щоб зцілитися від багатьох хвороб. Повітря узбережжя насичене бромом, воно заспокоює нервову систему. Концентрація солі в Мертвому морі неймовірно висока – потонути тут неможливо. А цілющі грязі Мертвого моря широко використовуються в косметології.

Практично всі готелі, розташовані на березі Мертвого моря, пропонують своїм гостям найрізноманітніші СПА-процедури, від класичного масажу до найновіших розробок догляду за обличчям і тілом. Відпочиваючи на Мертвому морі, можна придбати одну-дві процедури на пробу або замовити цілий комплекс СПА-послуг. На сьогоднішній день дуже популярні розслаблюючі СПА-процедури, такі як масаж, рефлексологія та аромотерапія. До того ж саме повітря Мертвого моря з високою концентрацією броду є натуральним заспокійливим засобом, що у комбінації з гармонізуючими процедурами дає потужний ефект у покращенні фізичного та душевного здоров'я та підвищенні життєвого тону.

Авторський медичний тур з відвідуванням Мертвого моря є привабливим для туристів, які хочуть поєднати діагностику, профілактику та відпочинок, він відповідає вимогам, що передбачають додаткові зручності для туристів (трансфер, надійні авіакомпанії, комфортне проживання, повноцінне харчування, екскурсії та медичні послуги).

Програма туру враховує потреби клієнтів та тематику обслуговування (медичного туризму), з погляду змісту, складу послуг, їх кількості та порядку надання.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження в дипломній роботі бакалавра надає можливість дійти наступних висновків.

Медичний туризм можна охарактеризувати як процес переміщення з країни проживання до іншої країни з метою отримання медичних послуг. Зростання популярності медичного туризму вже привернуло увагу політичних діячів, дослідників та засобів масової інформації. Спочатку пацієнти з менш розвинених країн вирушали закордон з метою отримання медичних послуг, які не надаються в країні проживання. Сьогодні мобільність пацієнтів зазнає як якісних, так і кількісних змін. Нерідко трапляється так, що люди з багатших країн приїжджають за послугами з охорони здоров'я до менш розвинених держав.

У різних країнах світу розташовані лікувально-діагностичні центри, що спеціалізуються на конкретних захворюваннях. Окрім медичних послуг турист отримує можливість побувати в обраній країні та ознайомитися з місцевими пам'ятками. Медичний туризм передбачає не тільки якісне обстеження та лікування, але також і знайомство з країною та її історичним минулим, з відвідуванням музеїв та театрів. Це і є сферою інтересів медичного туризму.

Таким чином, стратегія підвищення конкурентоспроможності міст, областей, регіонів, географічних зон з метою завоювання зовнішніх ринків, залучення інвесторів, туристів, нових жителів та кваліфікованих мігрантів може здійснюватись за рахунок гастрономічного туризму.

Підбивши підсумок, можна з упевненістю сказати, що медичний туризм – це той вид туризму, який дозволяє клієнту не тільки отримати унікальну можливість скористатися інноваційними медичними послугами у кращих фахівців світу, але й відвідати обрану для цього країну.

Провівши аналіз медичного туризму в Ізраїлі, я зробила висновки, що медичний туризм в Ізраїлі – це явище, масштаби якого збільшилися з часом, туристи з інших країн приїжджають лікуватись або проходити заздалегідь сплановані операції. Завдяки чудовим знанням та технологіям, які існують у

системі охорони здоров'я Ізраїлю, багато туристів приїжджають до Ізраїлю проходити лікування. Протягом останніх років щорічно приїжджають до Ізраїлю близько 30,000 медичних туристів, більшість із яких із Росії, України, країн Східної Європи, Кіпру та інших сусідніх країн.

Найчастіше до Ізраїлю приїжджають для проведення операцій на серці, лікування раку та пересадки кісткового мозку. Крім того, Ізраїль має високу репутацію в окремих галузях медицини, наприклад, ЕКО, де Ізраїль заслужено вважається світовим лідером.

У третьому розділі на основі проведеного аналізу була розроблена програма медичного туру. Цей тур створений для туристів, які дбають про свій стан здоров'я та планують поєднати «приємне з корисним», тобто діагностику з відпочинком. Тривалість туру - 7 днів / 6 ночей. Вартість програми туру на 1 особу складає 3453 EUR. У тур включено комплекс обстежень у передовій клініці Ізраїлю та екскурсійні програми.

Розв'язані завдання, сформовані відповідно до дипломної роботи:

- Підібраний найкращий лікувально-оздоровчий курорт для медичних цілей в Ізраїлі.
- Знайдено чудовий готель з усіма зручностями.
- Вибрано комфортабельний автобус як варіант транспорту для переміщень на період туру.
- Здійснено розрахунок вартості туру з урахуванням усіх складових програм.

У розробленому турі туристи мають можливість провести п'ять днів у готелі на березі Середземного моря, в місті Тель-Авів. Програма туру передбачає медичну чек ап діагностику та екскурсійну програму.

Медичні тури це задоволення не з дешевих. Оскільки тур спрямований на туристів з високим рівнем доходів, всі його складові були підібрані під особливості обслуговування клієнтів цієї категорії від перельоту до відвідування місць, які повністю підходять за якістю та рівнем обслуговування.

Розроблений авторський тур може відповідати найвищим запитам, має медичну програму і знайомить туристів з культурою і традиціями Ізраїлю. Таким чином, цей медичний тур може існувати і користуватися популярністю у клієнтів, які бажають поєднати діагностику здоров'я, профілактику хвороб та насолодитися основними курортами Ізраїлю. Мета досягнута. Завдання вирішено.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України “Про туризм”. К.: Парламентське видавництво. 2021. No 48-49. Ст. 536.
2. Іванова В. Д. Економіка туристичного бізнесу: курс лекцій. Миколаїв : МДАУ, 2019. 245 с.
3. Пономарів О. Д. Міжнародний туризм. 2-ге вид., стер. Київ : Либідь, 2021. 240 с.
4. Браун Д. Економіка туризму. Харків : КСД, 2016. 478 с.
5. Пономарьов А. П. Основи технології туристського бізнесу: курс лекцій. Київ : Либідь, 2020. 315 с.
6. Прищенко С. В. Основи туристичної діяльності: навч. посіб. 3-тє вид., випр. і допов. Київ : Кондор, 2018. 436 с.
7. Медичний туризм. *Країна страхова компанія*. URL: <https://krayina.com/blog/news/medichniy-turizm> (дата звернення: 10.05.2022).
8. Оздоровчий туризм - популярний напрям у розвитку світового туризму. *Все про туризм. Туристична бібліотека*. URL: <https://infotour.in.ua/poleschuk3.htm> (дата звернення: 10.05.2022).
9. ТОП-10 країн з кращою медициною. *Migranty*. URL: <https://migranty.com/news/1089> (дата звернення: 12.05.2022).
10. Медичний туризм у Сполучених Штатах. *Sergiy Nesterenko*. URL: <https://sergiynesterenko.com/?p=570> (дата звернення: 15.05.2022).
11. Parker J. Principles of medical tourism. 7th ed. London : Editorial, 2017. 301 p.
12. Боярин М. В., Нетробчук І. М. Економіка та територіальна організація міжнародного туризму: теорія й практика : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 365 с.
13. Вихованець І. Р., Городенська К. Г. Значення медичного туризму Географія та туризм. Київ : Пульсари, 2017. 398 с.

14. Марисова І. В., Кедров Б. Ю. Сучасні різновиди туризму. Ніжин : НДПУ ім. М. Гоголя, 2017. 132 с.
15. Артеменко А. П., Бобловський О. Ю. Медичний туризм як чинник розвитку туристичної сфери України. Туристичний бізнес: світові тенденції та національні пріоритети. Харків : Щедра садиба плюс, 2018. 215 с.
16. Навчальна програма дисципліни «Медичний туризм». *Все о туризмі. Туристична бібліотека*. URL: https://tourlib.net/metod_tourism/baev.htm (дата звернення: 21.05.2022).
17. Географічне положення Ізраїлю. *Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Державна підтримка українського експорту*. URL: http://www.ukrexport.gov.ua/ukr/z_info/isr/1701.html (дата звернення: 19.05.2022).
18. Ізраїль – перлина серед пустелі або колиска трьох релігій. *Феєрія мандрів – туристична фірма*. URL: <https://feerie.com.ua/ua/blog/826> (дата звернення: 01.06.2022).
19. Готелі в Ізраїлі. *Momondo*. URL: <https://www.momondo.ua/hoteli/izrail> (дата звернення: 11.05.2022).
20. Ізраїль як рай для гурманів. *Map.Me Club*. URL: <http://mapme.club/poradi/4953-izrail-yak-raj-dlya-gurmaniv.html> (дата звернення: 12.05.2022).
21. Ізраїль: інформація про подорожі й обмеження в умовах COVID-19. *Skyscanner*. URL: <https://www.skyscanner.com.ua/travel-restrictions/israel/29475217> (дата звернення: 03.06.2022).
22. Курорти Ізраїлю на Середземному морі. *UkrNOVA*. URL: <https://ukrnova.com/domivka/kurorti-izrajilyu-na-seredzemnomu-mori.html> (дата звернення: 05.05.2022).
23. Найкращі курорти Ізраїлю: де варто відпочити у 2022 році. *DIP*. URL: <https://dip.org.ua/yegipet/najkrashhi-kurorti-yegiptu-de-varto-vidpochiti-u-2022-roci/> (дата звернення: 18.05.2022).

24. Ейн-Бокек (Мертве море). *Sanatoriums.com Online booking*. URL: <https://www.sanatoriums.com/ru/ejn-bokek-mertvov-more> (дата звернення: 19.05.2022).
25. Озеро Кінерет заповнене. *Cursorinfo інформаційна агенція*. URL: <https://cursorinfo.co.il/israel-news/ozero-kineret-perepolneno/> (дата звернення: 23.05.2022).
26. Закон про медичний туризм Ізраїлю – держава на захисті інтересів іноземних пацієнтів. *Українська асоціація медичного туризму*. URL: <https://uamt.com.ua/UA/zakon-pro-medichnij-turizm-v-izrajili.html> (дата звернення: 25.05.2022).
27. Лікування захворювань в Ізраїлі. *Europortal – міграційний юрист онлайн*. URL: <https://europortal.biz.ua/evropa/izrayil/likuvania-v-izraili.html> (дата звернення: 02.06.2022).
28. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. Медичний туризм у світі. Київ : Вид. дім Дмитра Бураго, 2018. 336 с.
29. Медичний центр «ЕМЕК». *KBK Medical logistic*. URL: <https://medlogist.com/uk/clinics/meditsinskiy-tsentr-emek-israel> (дата звернення: 03.06.2022).
30. Медтуризм в Ізраїлі — що важливо знати пацієнтам та як поїхати на лікування. *Bookimed. Платформа №1 для лікування за кордоном за 2014 рік*. URL: <https://ua.bookimed.com/article/medicinskiy-turizm-v-izraile/> (дата звернення: 16.05.2022).
31. SPA-курорти Ізраїлю. *Migrant.biz.ua Правова та юридична підтримка мігрантів*. URL: <https://migrant.biz.ua/ispania/likuvannya-es/spa-v-ispanii.html> (дата звернення: 16.05.2022).
32. Лікувальні грязі: Де оздоровитися біля моря. *Hotels24.ua*. URL: <https://hotels24.ua/news/1%D1%96kuvaln%D1%96-gryaz%D1%96-de-ozdorovitisya-b%D1%96lya-morya-11232173.html> (дата звернення: 17.05.2022).
33. Відпочинок в Ізраїлі. *Клуб мандрівників – туроператор*. URL: <https://travellers-club.lviv.ua/izrael/01.htm> (дата звернення: 07.06.2022).

34. Таргетована реклама у Facebook та Instagram. *ITForce*. URL: <https://itforce.ua/uk/smm-prodvijenie/targetirovannaya-reklama-v-facebook-i-instagram/> (дата звернення: 19.05.2022).

35. Визначення поняття Інтернет-маркетингу. *Vuzlit.com*. URL: https://vuzlit.com/220961/viznachennya_ponyattya_internet_marketingu (дата звернення: 21.05.2022).

36. Мертве море в Ізраїлі та Йорданії: фото + відгуки + карта. Сайт про подорожі Костянтина, Марини та Єлисея Саморосенка: веб-сайт. URL: <https://frog-travelers.ru/mertvove-more-izrail-iordaniya-foto-otzyvy-karta> (дата звернення: 20.05.2022).

37. Клімат Ейлату: фото + відгуки + карта. Сайт про подорожі TripMyDream: веб-сайт. URL: <https://tripmydream.com/israel/eilat/climate-resort> (дата звернення: 19.05.2022).

38. Пошук автобусних квитків Одеса – Кишинів: фото + відгуки + карта. Сайт пошуку квитків Infobus: веб-сайт. URL: <https://infobus.eu/en> (дата звернення: 20.05.2022).

39. Пошук автобусних квитків Кишинів – Одеса: фото + відгуки + карта. Сайт пошуку квитків Infobus: веб-сайт. URL: <https://infobus.eu/en> (дата звернення: 20.05.2022).

40. Пошук авіа квитків Кишинів – Тель-Авів: фото + відгуки + карта. Сайт пошуку квитків Google Flights: веб-сайт. URL: <https://www.google.com/travel/flights/search> (дата звернення: 21.05.2022).

41. Пошук авіа квитків Тель-Авів – Кишинів: фото + відгуки + карта. Сайт пошуку квитків Google Flights: веб-сайт. URL: <https://www.google.com/travel/flights/search> (дата звернення: 21.05.2022).

42. Карти Ізраїлю: фото + відгуки + карта. Сайт про відпочинок та екскурсії: веб-сайт. URL: <https://www.tourister.ru/world/asia/israel/map> (дата звернення: 20.05.2022).

ДОДАТКИ

Додаток 1

Мертве Море, Ізраїль

Вартість на бронювання номеру в Metropolitan Hotel 4*, Тель-Авів (5 ночей, харчування «Полупансион»)

Отель
Metropolitan Hotel
Отличный вариант для 2 человек
Забронировать

11-15 Trumpeldor Street, Тель-Авив, 63803, Израиль —
Великолепное расположение — показать на карте
Мы возвращаем разницу в цене

+48 фотографий

	€ 1 947 Могут взиматься дополнительные сборы	Включен завтрак и ужин ✓ Бесплатная отмена вплоть до 23:59 1 августа 2022 ✓ ПРЕДОПЛАТА НЕ ТРЕБУЕТСЯ — платите на месте	0
--	---	--	----------

Вартість на бронювання номеру в готелі Bachus 4*, Кишинів (1 ніч)

Завтрак включен

Hotel BACHUS ★★★★★

Кишинёв · [Показать на карте](#) · 2,7 км от центра

Двухместный номер Делюкс с 2 отдельными кроватями
2 односпальные кровати

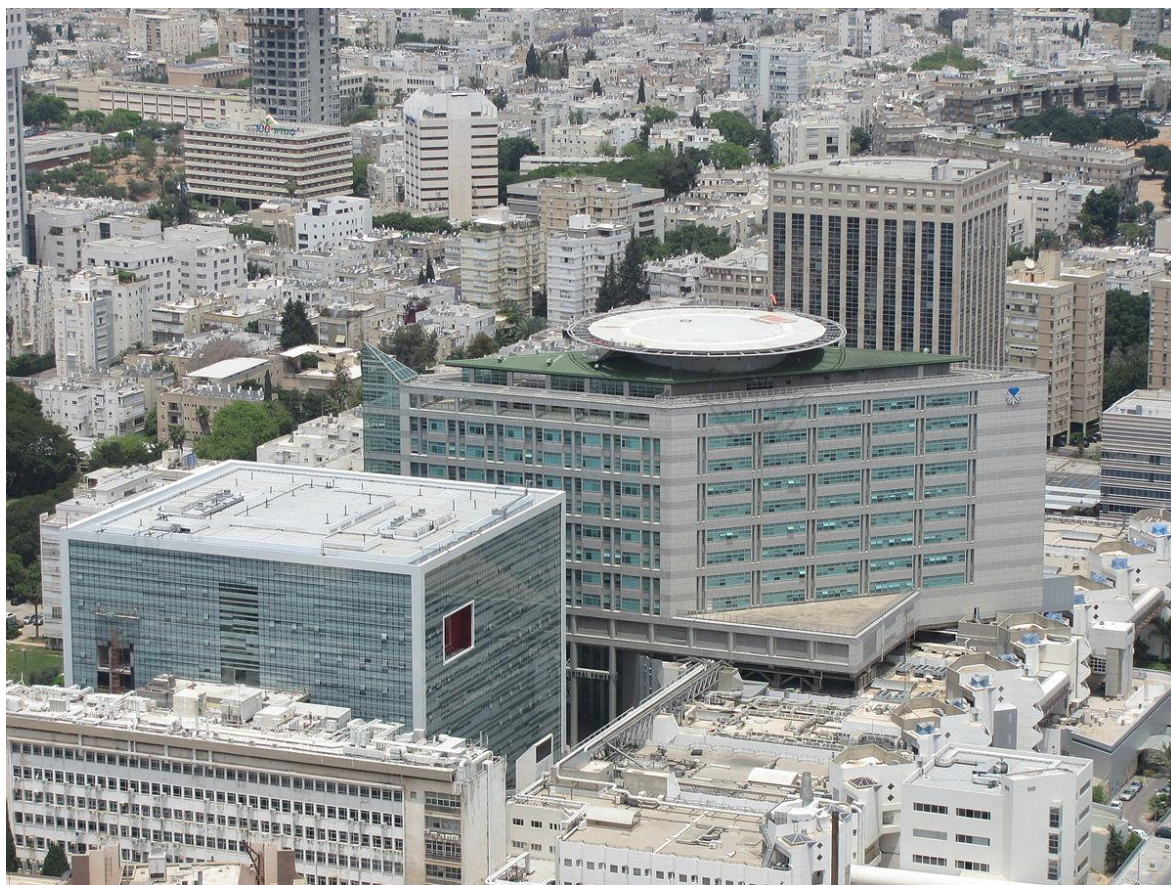
Завтрак включен
БЕСПЛАТНАЯ отмена бронирования · Без предоплаты
Вы сможете отменить позже, поэтому успеете забронировать сегодня по этой отличной цене.
На нашем сайте остался всего 1 номер по этой цене

Очень хорошо **8,3**
48 отзывов

1 ночь, 2 взрослых
€ 50
Включая налоги и сборы

**Посмотреть
наличие мест** >

Клініка Ichilov, Тель-Авів

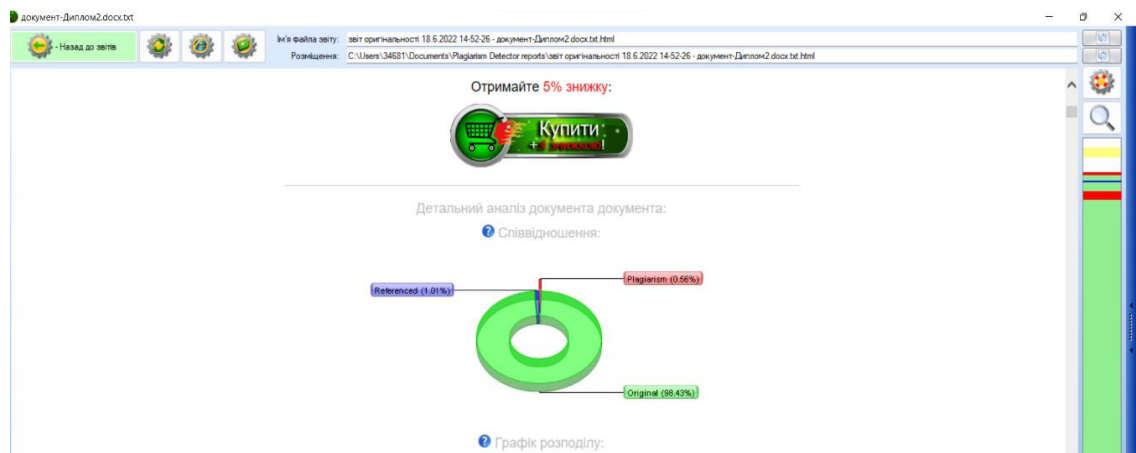

Кваліфікаційна робота бакалавра.

Тема: «Розробка та просування туру Україна Ізраїль»

Засіб перевірки Plagiarism Detector

Унікальність тексту 98 %

Керівник: _____

(підпис) (вчене звання, прізвище та ініціали)

Здобувач: _____

(підпис) (ПІБ)

Презентація доповіді

Медичний туризм: сутність та види

Медичний туризм — термін, що означає практику надання медичних послуг за межами країни проживання, суміщення відпочинку за кордоном з отриманням висококваліфікованої медичної допомоги.

Медичний туризм ділиться на три групи: внутрішній, виїзний та в'їзний.

- Внутрішнім медичним туризмом прийнято називати переміщення громадян однієї країни між її регіонами для отримання медичних послуг.
- Виїзним медичним туризмом вважається імпорту медичних послуг, якщо пацієнт відправляється за кордон для задоволення власних медичних потреб.
- В'їзний медичний туризм - це експорт медичних послуг, тобто залучення іноземних пацієнтів для надання їм медичної допомоги.

Медичний туризм

Фахівці Всесвітньої туристичної організації поділяють міжнародний медичний туризм на 4 основні групи:

- Діагностика (Більшість пацієнтів їде за кордон саме для діагностики захворювання. Так вони можуть отримати більш якісну та точнішу діагностику, ніж у себе вдома);
- Лікування (пацієнти обирають лікування за кордоном за різними медичними напрямками: загальнохірургічне, косметологічне, направлення та пластична хірургія, трансплантологічний напрям, стоматологія, напрямки репродуктивної медицини, онкологічний напрям тощо);
- Реабілітація (реабілітаційні центри за кордоном використовують традиційні методи відновлення (метод Бобат, Войта-терапія та ін.) та експериментальні методи);
- Профілактика (це комплексна діагностика організму, яка дозволяє виявити схильність до захворювання або саму хворобу на ранніх етапах).

Презентація доповіді

Географічне положення Ізраїлю

Ізраїль знаходиться на південному заході Азії. Це невелика країна, що омивається водами чотирьох морів. На заході це Середземне море, на сході - Солоне (Мертве) море, ближче на північ країни знаходиться прісноводне озеро Кінерет (у біблійні часи воно мало назву Галілейське море), на півдні - Синайська затока Червоного моря з його дивним підводним світом. Територія країни - вузька смуга, витягнута у довжину. З півночі на південь простяглися юдейські гори. На північному сході розташовані Галанські висоти та покриті снігом гора Хермон, на схилах якої з грудня до квітня можна непогано покататися на лижах, якщо пощастить зі снігом. На півдні країни дві пустелі: Негев та Араві, які займають основну територію Ізраїлю. Ця піщана частина країни різко контрастує з її північною частиною, де розкинулися великі фруктові плантації. Головна річка Ізраїлю - Йордан. Вона бере початок на горі Хермон, біля лівано-сирійського кордону, протікає через озеро Кінерет і впадає у Мертве море.

Корисні властивості Мертвого моря

У Мертвому морі міститься йод та велика кількість унікальних елементів: хлорид магнію, хлорид натрію, хлорид кальцію, хлорид калію - при малій кількості сульфатів. Популярність курортів обумовлена також кліматичною специфікою району: тут висока температура (35-40°C), низька вологість, чисте повітря. Все це у поєднанні з купанням у солоній мінералізованій воді та грязьовими spa-процедурами надає позитивний ефект на організм: прискорюється метаболізм, розслаблюються м'язи, зміцнюються суглоби, шкіра очищається та насичується корисними мінералами.

Цілющі властивості Мертвого моря відомі людству вже кілька тисяч років, навіть у давнину вони залучали царів та імператорів від Ірода до Клеопатри. І в наші дні тисячі людей з усіх кутків світу приїжджають сюди заради цілющого впливу цього місця.

Презентація доповіді

Популярні напрямки для медичного туризму в Ізраїлі

- Лікування онкологічних захворювань
- Лікування серцево-судинних захворювань
- Check Up-діагностика
- Проведення малоінвазивних втручань.
- Лікування безпліддя
- Лікування захворювань опорно-рухового апарату
- Пластична хірургія
- Гематологія
- Неврологія та нейрохірургія
- Офтальмологія

Медичний туризм в Ізраїлі

Високі стандарти надання медичного обслуговування в Ізраїлі, високоякісні медичні ресурси, сучасні клініки та медичні установи, а також велика кількість лікарів на одного пацієнта є основними факторами, завдяки яким система охорони здоров'я Ізраїлю має репутацію однієї з найсучасніших та інноваційних систем охорони здоров'я у світі. Репутація Ізраїлю як лідера охорони здоров'я у різних галузях не викликає сумніву.

У країні виробляються найскладніші аналізи та діагностичні процедури. Випускаються дуже якісні лікарські препарати, а також успішно розвиваються нові види альтернативної медицини, засновані на високих технологіях. Ізраїльська охорона здоров'я має в своєму розпорядженні сучасні лікувальні заклади, досконалу апаратуру, а також, мабуть, найбільшу у світі кількість лікарів на душу населення.

Правила в'їзду до Ізраїля для громадян України

Документи для перетину ізраїльського кордону:

- Закордонний паспорт. Важливо пам'ятати, що термін дії закордонного паспорта для поїздки в Ізраїль не повинен бути менше півроку з дня перетину кордону.
- Квитки на літак в обидві сторони.
- Медична страховка на період перебування в країні.

В умовах пандемії Covid-19 турист має надати на кордоні один з варіантів таких документів:

- Документ, що підтверджує отримання однієї або кількох доз вакцини від Covid-19, які схвалені ВООЗ,
- Негативний результат ПЛР-тесту або експрес-тесту на аниген, який зроблено не більш ніж за 72 години до в'їзду,
- Іноземний Covid-сертифікат, що підтверджує вакцинацію від Covid-19 вакцинами, які схвалені ВООЗ.

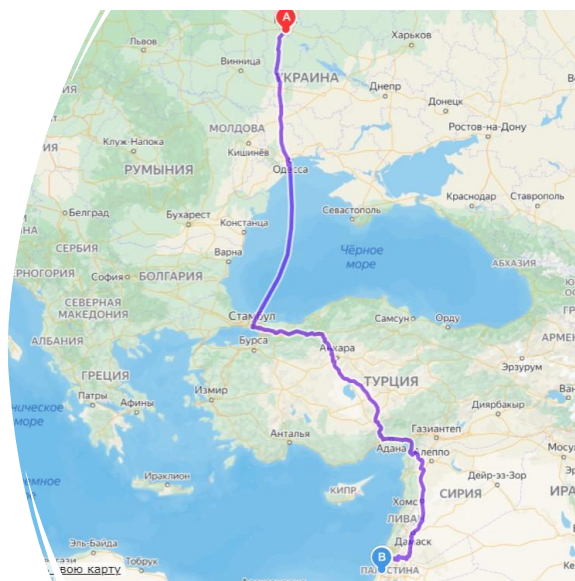

Презентація доповіді

Медичний Check-up тур з відпочинком на Мертвому морі

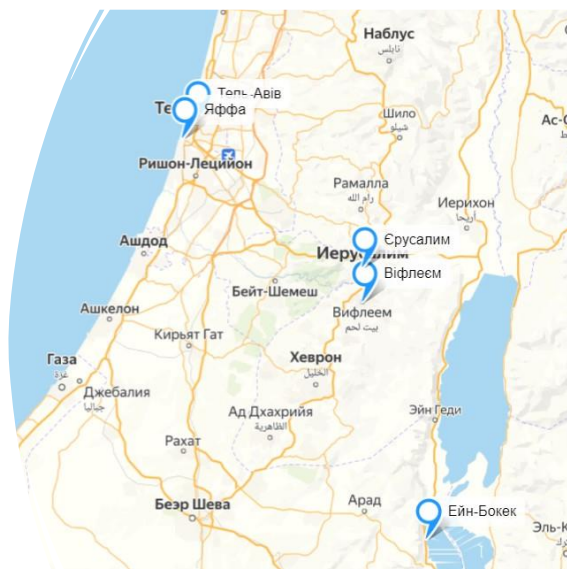
Медичний тур розпочнеться вильотом з Києва (аеропорт Бориспіль). Прямим рейсом на крилах Ukraine International Airlines ми летимо до міста Тель-Авів (аеропорт імені Бен-Гуріона). Прямий авіа рейс Київ - Тель-Авів займає 3 год 15 хв.

Тур призначен на групу з 6-ти осіб (можливо більше).

Маршрут туру

Київ – Тель-Авів – Яффа – Віфлеєм – Єрусалим – Ейн-Бокек – Тель-Авів – Київ.

Програма туру

День 1. Виліт із Києва. Зустріч в аеропорті. Трансфер до готелю Тель-Авіва. Розміщення в готелі. Вечеря та вільний час.

День 2. Сніданок у готелі. Після сніданку вирушаємо на Check-Up діагностику (обстеження у медичному центрі Tor Clinic Ichilov). Після обстеження на нас чекає вечірня опиядова екскурсія Тель-Авівом та древнім містом Яффа. Повернення до готелю. Вільний час.

День 3. Сніданок у готелі. Після сніданку вирушаємо на екскурсію по Віфлеєму та Єрусалиму. Вечері повернення до готелю та вечеря. Вільний час.

День 4. Сніданок у готелі. Після сніданку на початку чекає подорож до Мертвого моря, а саме в Ейн-Бокек. Відпочинок на пляжі. Вечері повернення до готелю та вечеря. Вільний час.

День 5. Сніданок у готелі. Трансфер до аеропорту. Виліт у Київ.

Презентація доповіді

План медичного Check up обстеження

План профілактичного обстеження

- повний огляд терапевта із виміром артеріального тиску;
- аналізи крові - загальний та біохімічний з визначенням функцій печінки, нирок, щитовидної залози, рівня цукру, ліпопротеїнів, гемоглобіну, ліпідного профілю та С-реактивного протеїну;
- аналіз сечі;
- визначення прихованої крові в калі у пацієнтів старше 50 років для раннього виявлення раку товстої кишки;
- аналіз крові на ВІЛ (за бажання пацієнта або за наявності показань);
- обстеження серця: ЕКГ у спокої та при фізичному навантаженні (ергометрія) із висновком кардіолога;
- консультація офтальмолога з визначенням гостроти зору, внутрішньочерепного тиску, оглядом передньої камери ока та очного дна;
- перевірка функцій легень (спірометрія);
- оцінка фахівцем гостроти слуху;
- для пацієнтів, що палять - комп'ютерна томографія легень з низькою дозою опромінення

Просування медичного туру

Найбільш підходящим майданчиком для реклами медичного туру в українському інтернет-просторі є Facebook, згідно з цільовою аудиторією.

Можливості реклами на Facebook:

- Вибір різних місць розміщення.
- Використовування конкретної мети реклами.
- Управління креативами.
- Використовування розширених можливостей націлення.

Вартість туру

Вартість медичного туру на протязі 5 днів з відпочинком на бальнеологічному курорті та екскурсіями на 1 особу складає 2914 EUR. Вартість туру включає:

- Авіаквитки Київ – Тель-Авів – Київ
- Груповий трансфер на протязі усього туру;
- Проживання в готелі;
- Харчування: сніданки та вечері;
- Медична страховка;
- Шестидиagnoстика у передовій клініці Ізраїлю;
- Дві екскурсії подорожжю Мертвого моря.

У вартість не входять:

- особисті покупки (сувеніри, одяг тощо);
- додаткові оздоровчі та лікувальні процедури.

Презентація доповіді

Висновки

Медичний туризм в Ізраїлі – це явище, масштаби якого збільшилися з часом. Популярність медичного туризму в Ізраїлі цілком зрозуміла - фахівці клінік країни досягли приголомшливих успіхів у сфері онкології, кардіології, нейрохірургії, трансплантації внутрішніх органів, а також деяких інших галузей медицини. Туристи з усього світу приїжджають туди лікуватися або проходити Check up діагностику.

Авторський тур створений для туристів, які дбають про свій стан здоров'я та планують поєднати «приємне з корисним», тобто діагностику з відпочинком. Тривалість туру - 5 днів/4 ночі. Вартість програми туру на 1 особу складає 2914 EUR.

Розроблений тур може відповідати найвищим запитам, має медичну програму і знайомить туристів з культурою і традиціями Ізраїлю. Таким чином, цей медичний тур може існувати і користуватися популярністю у клієнтів, які бажають поєднати діагностику здоров'я, профілактику хвороб та насолодитися основними курортами Ізраїлю.

Дякую за увагу!